

Jaarverslag SCCM 2020

R210205 versie 5 maart 2021

Vastgesteld door het bestuur op 5 maart 2021

SCCM
Kettingstraat 2, Den Haag
Postbus 13507
2501 EM DEN HAAG
Telefoon: 070-3623981
E-mail: info@sccm.nl
Website: www.sccm.nl

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Stand van zaken beleidsmatig
- 3 Stand van zaken kwantitatief
- 4 Activiteiten en organisatie in 2020
- 5 Ontwikkelingen en beleid 2021

Bijlagen

- Overzicht samenstelling bestuur en CCvD's.
- Overzicht certificatie-instellingen waarmee SCCM een overeenkomst heeft.
- Overzicht bedrijven geregistreerd als deelnemer aan de EMAS-verordening.

SCCM - Platform voor certificatie van managementsystemen voor milieu en gezond en veilig werken

De overtuiging -en ervaring- van SCCM is dat elke organisatie (hoe klein ook) betere milieu- G&VW-prestaties behaalt (met compliance als uitgangspunt) door het gebruik van de plan-do-check-act-aanpak uit de ISO 14001-, ISO 50001 en ISO 45001-norm en daarmee bijdraagt aan de realisatie van een duurzame wereld.*

SCCM ontwikkelt, beheert en ondersteunt certificatieregelingen op de terreinen milieu, energie en gezond en veilig werken die een toegevoegde waarde hebben voor de organisatie zelf en de relatie met de omgeving en is het platform voor harmonisatie en uitwisseling van kennis en ervaring met op duurzaamheid gerichte managementsystemen. SCCM werkt daarbij samen met het bedrijfsleven, overheden, certificatie-instellingen en andere belanghebbenden

** G&VW staat voor Gezond en Veilig Werken*

1 Inleiding

Het jaarverslag 2020 is het vijftiendste jaarverslag van SCCM. Dit jaarverslag geeft inzicht in de belangrijkste ontwikkelingen in 2020 en de plannen voor 2021.

Naast dit door het bestuur opgestelde jaarverslag is er een jaarrekening over 2020. Deze is opgesteld door het accountantskantoor Mazars. In dit jaarverslag wordt alleen een korte omschrijving van de financiële situatie gegeven.

2 Stand van zaken in hoofdlijnen

Dit hoofdstuk geeft de stand van zaken met betrekking tot de belangrijkste ontwikkelingen in het algemeen en de uitvoering van het beleidsplan 2015-2020.

Een belangrijk onderdeel in de activiteiten van SCCM betreft de organisatie van de ISO 14001- en ISO 45001-auditordagen die jaarlijks in januari en februari worden georganiseerd. Nadat deze succesvol waren afgerond werden de gevolgen van het coronavirus zichtbaar. De activiteiten van SCCM hebben ondanks de gevolgen van de bestrijding van het coronavirus voor een belangrijk deel doorgang kunnen vinden. De belangrijkste gevolgen voor SCCM kunnen als volgt worden samengevat:

- Het aantal ISO 14001- en ISO 45001-certificaten is stabiel gebleven. Audits van certificatie-instellingen zijn voor een belangrijk deel online uitgevoerd. Het aantal nieuwe certificaten lijkt door de coronacrisis achter te blijven.
- De overgang van OHSAS 18001 naar ISO 45001 is enigszins vertraagd. Internationaal is de overgangstermijn verlengd van 12 maart 2021 tot 30 september 2021.
- Alle geplande vergaderingen met CCvD's, CI's en bestuur hebben online plaatsgevonden.
- De door SCCM georganiseerde webinars konden door de coronacrisis op extra belangstelling rekenen, door het thuiswerken was er meer tijd om hieraan deel te nemen.
- Bijeenkomsten die stonden gepland in het kader van voorlichting over ISO 14001 en ISO 45001 zijn niet doorgegaan.
- Bij de voorbereiding van de auditordagen in januari/februari 2021 is besloten deze niet op locatie maar online aan te bieden.

Eind 2018 is de Vereniging van Schemabeheerders (VvS) opgericht. SCCM is een van de medeoprichters van deze vereniging. Voorwaarde voor het lidmaatschap is dat een schemabeheerder zich binnen twee jaar extern laat beoordelen op het voldoen aan de NTA 8813-norm. Hierin zijn eisen voor de ontwikkeling en het beheer van conformiteitsschema's vastgelegd. In 2020 heeft deze beoordeling plaatsgevonden, daarbij is vastgesteld dat SCCM hieraan voldoet. De externe beoordeling dient eenmaal per twee jaar plaats te vinden.

Het jaar 2020 was het laatste jaar in de uitvoering van het beleidsplan 2016-2020. Onderstaand een toelichting van de stand van zaken voor de belangrijkste beleidslijnen uit dit plan. In 2020 is een concept opgesteld voor het beleidsplan voor 2021-2025. Na een consultatie aan het begin van 2021 zal dit begin 2021 door het bestuur worden vastgesteld.

Waardering managementsysteemcertificatie door toezichthouders

Een belangrijke doelstelling van SCCM is dat gecertificeerde managementsystemen een zodanige kwaliteit hebben dat daar bij vergunningverlening en/of toezicht van de overheid gebruik van kan worden gemaakt. Dit zou voor zowel overheid als bedrijf voordelen moeten bieden.

Voor de verschillende terreinen waarop SCCM actief is, verschilt het beleid van de overheid met betrekking tot gecertificeerde managementsystemen.

ISO 14001

ISO 14001 heeft vooral relevantie voor toezicht op eisen uit de Wet milieubeheer, het Activiteitenbesluit, de Waterwet en direct werkende EU-regelgeving op het terrein van milieu. De omgevingsdiensten zijn veelal belast met de uitvoering van het toezicht op deze wet- en regelgeving.

De activiteiten van SCCM zijn erop gericht dat het ISO 14001-gecertificeerd milieumanagement-systeem van organisaties zo is ingericht dat:

- er een compleet overzicht is van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en de concrete eisen die hieruit volgen voor de betreffende organisatie;
- de organisatie zichzelf beoordeelt op het voldoen aan wet- en regelgeving en een actueel inzicht heeft in de compliancestatus;
- certificatie-instellingen de werking van het systeem om de compliance te borgen beoordelen en in het auditrapport de bevindingen vastleggen.

De aanwezigheid van een gecertificeerd milieumanagementsysteem betekent dat er veel informatie beschikbaar is welke bij het toezicht kan worden gebruikt. Bijvoorbeeld een register van alle milieuaspecten met risico's en kansen; een overzicht van alle wettelijke eisen en het in compliance zijn met deze eisen. Daarnaast is er het auditrapport van de certificatie-instelling. Door bij het toezicht gebruik te maken van deze informatie kan snel een goed inzicht in de stand van zaken bij de betreffende organisatie worden verkregen. Het toezicht kan daarmee efficiënt verlopen en extra diepgang krijgen.

In 2020 is het onderzoek 'Toegevoegde waarde van ISO 14001-certificatie' gerapporteerd, dit onderzoek is in het laatste kwartaal van 2019 uitgevoerd. Aan gecertificeerde organisaties is daarbij gevraagd in hoeverre toezichthouders ook daadwerkelijk gebruik maken van de beschikbare informatie. Dit blijkt maar in beperkte mate het geval, daarbij speelt een rol dat toezichthouders niet altijd beschikken over de kennis over het mogelijke gebruik van de informatie uit managementsystemen en de achtergronden van certificatie. De resultaten van het onderzoek bevestigen dit.

Met een van de omgevingsdiensten stond de afspraak om in 2020 een kennissessie over ISO 14001 te organiseren voor vergunningverleners en toezichthouders. Door de coronacrisis is dit uitgesteld. De idee was om het verzorgen van een kennissessie vervolgens ook aan andere omgevingsdiensten aan te bieden. De ambitie om kennis over te dragen blijft in 2021 van kracht.

ISO 50001/CO₂-reductiemanagement met ISO 14001

Organisaties kunnen het ISO 50001 en het door SCCM ontwikkelde certificaat 'CO₂-reductie-management met ISO 14001' gebruiken om te voldoen aan de plicht om een zogenaamde energieaudit uit te voeren. Deze verplichting komt voort uit de Europese Energie Efficiency Directive (EED) en heeft betrekking op organisaties die voldoen aan bepaalde criteria (gebaseerd op aantal werknemers en omzet).

Voor het certificaat CO₂-reductie met ISO 14001 heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2018 een zogenaamde factsheet uitgebracht waarin is vastgelegd dat met dit certificaat wordt voldaan aan de eisen die de EED stelt aan een energieaudit.

In 2019 is gewerkt aan de bekendheid van het schema CO₂-reductiemanagement met ISO 14001, dit heeft in 2020 geleid tot een aantal nieuwe certificaten.

ISO 45001/OHSAS 18001 - Gezond en veilig werken

In 2020 heeft Inspectie SZW besloten de aanwezigheid van een OHSAS 18001-certificaat niet langer te waarderen bij de planning van inspecties. De frequentie van inspecties werd bij organisaties met een OHSAS 18001-certificaat verlaagd, dit is niet langer het geval. De achtergrond hiervan is dat Inspectie SZW tot de conclusie is gekomen dat een ISO 45001/OHSAS 18001-certificaat onvoldoende garanties biedt voor de naleving van alle wettelijke eisen.

Hoge kwaliteit van gecertificeerde managementsystemen

De kwaliteit van het gecertificeerde managementsysteem staat centraal in de activiteiten van SCCM. Alleen bij een kwalitatief goed managementsysteem zal een gecertificeerde organisatie ook de beoogde toegevoegde waarde ervaren. Partijen die belang hechten aan het certificaat (waaronder de

toezichthouders bij de overheid) gaan ook uit van deze kwaliteit. Dit uit zich onder andere in een goed inzicht in de aanwezige risico's en borging van de compliance met wet- en regelgeving.

SCCM biedt veel hulpmiddelen en informatie die organisaties kunnen gebruiken om een goed managementsysteem op te zetten en/of steeds te verbeteren. In 2020 zijn weer verschillende nieuwe informatiebladen gepubliceerd en gratis webinars verzorgd. Waarbij in het verleden incidenteel webinars werden aangeboden, is dit in 2019 en 2020 een vast onderdeel in de activiteiten van SCCM geworden waarbij aan het begin van het jaar een interessant programma van onderwerpen wordt opgesteld.

Certificatie met toegevoegde waarde

Om ervoor te zorgen dat gecertificeerde organisaties ook gecertificeerd willen blijven is van belang dat het certificatieproces ook toegevoegde waarde levert. In 2020 is het onderzoek gerapporteerd over de toegevoegde waarde die ISO 14001-gecertificeerde organisaties ervaren. De data voor dit onderzoek waren in het laatste kwartaal van 2019 verzameld. De gecertificeerde organisaties is gevraagd om via de website van SCCM een vragenlijst in te vullen. De resultaten voor wat betreft de waardering van certificatie liggen op een vergelijkbaar niveau met een vergelijkbaar onderzoek uitgevoerd in 2013. Dit blijkt onder andere uit het rapportcijfer dat wordt gegeven. Dit neemt niet weg dat ook veel suggesties zijn gedaan om de toegevoegde waarde te verhogen, deze zijn vooral gericht op de diepgang van audits.

De activiteiten van SCCM zijn erop gericht om certificatie-instellingen te ondersteunen bij het actueel houden van kennis van auditors:

- Jaarlijks worden zogenaamde auditordagen georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten worden onder andere sprekers uitgenodigd om een bepaald thema toe te lichten (zie hoofdstuk 4).
- Samenvattingen van de belangrijkste wet- en regelgeving worden gepubliceerd op mijn.sccm.nl en halfjaarlijks wordt een overzicht van wijzigingen in wet- en regelgeving uitgebracht.
- De eerder genoemde webinars kunnen ook door auditors worden gebruikt om kennis op te doen.

Toepassing van SCCM-certificatieschema's in NL

SCCM streeft naar een zo breed mogelijke toepassing van de SCCM-certificatieschema's in Nederland. Om die reden wordt certificatie-instellingen de mogelijkheid geboden om de certificatieschema's van SCCM onder buitenlandse accreditatie toe te passen. Eén certificatie-instelling maakt gebruik van deze mogelijkheid en biedt SCCM-certificatieschema's aan op basis van een accreditatie van UKAS (accreditatie-instelling in het Verenigd Koninkrijk).

3 Stand van zaken kwantitatief

In dit hoofdstuk wordt een kwantitatief overzicht gegeven in de ontwikkeling van ISO 14001-, ISO 50001- en ISO 45001/OHSAS 18001-certificatie en de EMAS-registratie in Nederland.

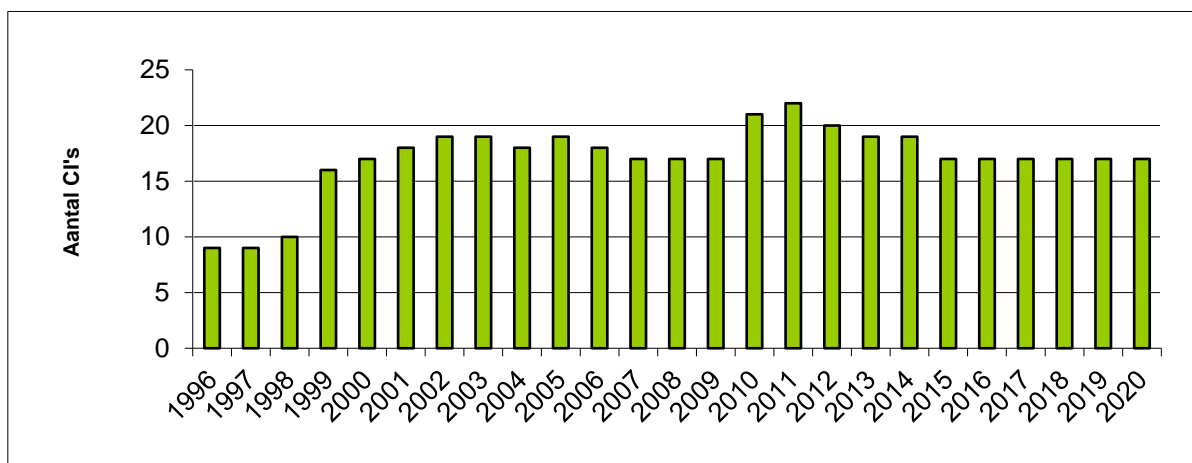
Certificatie-instellingen aangesloten voor ISO 14001

In 2020 is het aantal aangesloten certificatie-instellingen (CI's) voor ISO 14001 niet gewijzigd (17 aangesloten CI's). Deze CI's zijn erkend door de Raad voor Accreditatie (RvA) en hebben een overeenkomst voor het gebruik van het ISO 14001-certificatieschema van SCCM. Er zijn geen certificatie-instellingen in procedure bij de RvA voor een nieuwe accreditatie.

Er is één certificatie-instellingen die naast de RvA-accreditatie het ISO 14001-certificatieschema van SCCM aanbiedt onder buitenlandse accreditatie (UKAS).

In figuur 1 is de ontwikkeling van het aantal aangesloten certificatie-instellingen voor ISO 14001 weergegeven. Sinds 2011 is het aantal aangesloten certificatie-instellingen licht gedaald. De daling houdt verband met fusies en/of overnames van certificatie-instellingen en met het stoppen met systeemcertificatie. Dit laatste betreft certificatie-instellingen die maar een beperkt aantal certificaten hadden verstrekt.

Figuur 1: Ontwikkeling aantal bij SCCM aangesloten certificatie-instellingen voor ISO 14001 (1996-2020)

Er zijn sinds 2018 geen certificatie-instellingen meer die een accreditatie hebben van de RvA voor de uitvoering van EMAS-verificaties. Organisaties die in Nederland een EMAS-registratie willen verkrijgen kunnen zich laten verifiëren door een verificateur die is geaccrediteerd in een andere lidstaat. Vooraf dient de verificatie te worden gemeld bij de RvA, dit dient tijdig te gebeuren zodat de RvA kan besluiten de verificatie bij te wonen.

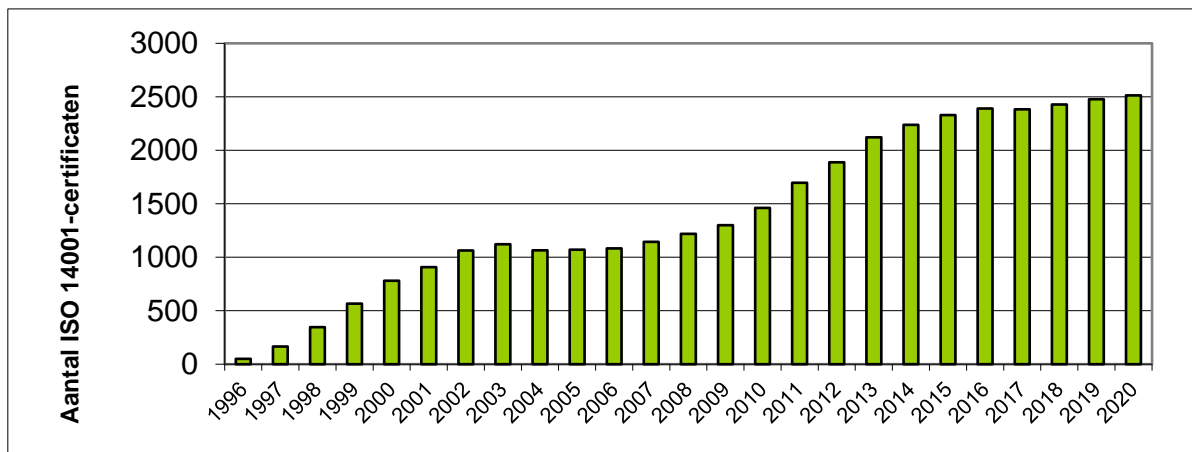
In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de certificatie-instellingen met een overeenkomst voor het gebruik van het ISO 14001-certificatieschema.

ISO 14001-gecertificeerde organisaties in Nederland

Eind 2020 stonden in totaal 2.569 organisaties bij SCCM geregistreerd met een ISO 14001-certificaat (waarvan 2.513 in Nederland). Eind 2019 waren dit 2.540 organisaties (waarvan 2.477 in Nederland). In figuur 2 is de ontwikkeling van het aantal organisaties met een ISO 14001-gecertificeerd milieumanagementsysteem in Nederland weergegeven.

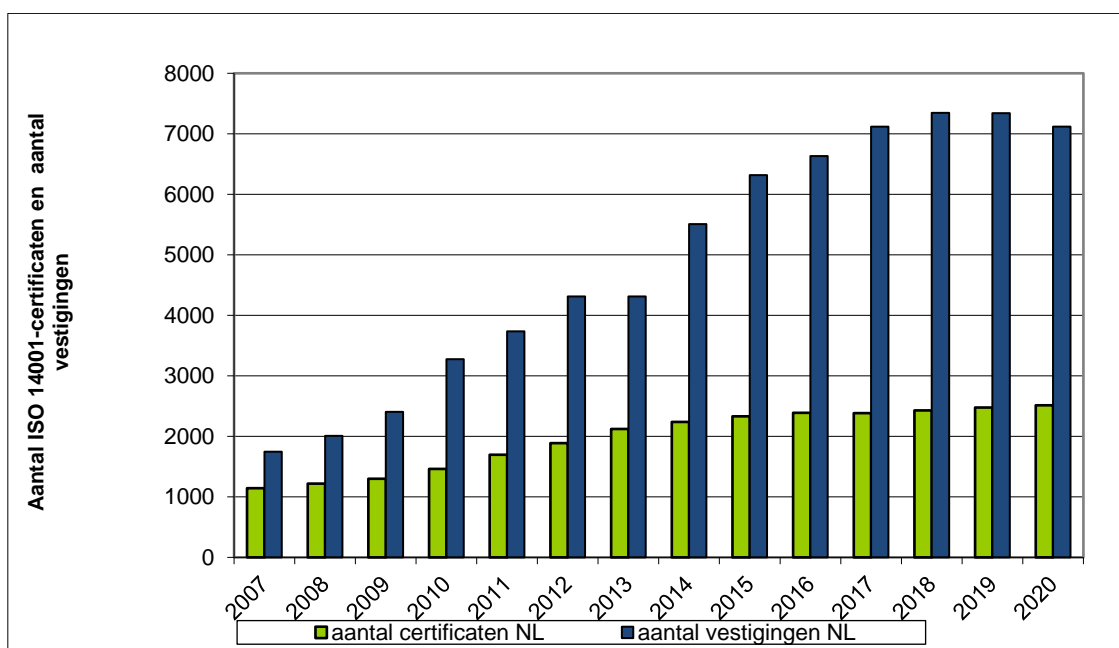
Op de internetsite van SCCM staan alle organisaties die ISO 14001-gecertificeerd zijn door een bij SCCM aangesloten certificatie-instelling. Selecties van de gecertificeerde bedrijven kunnen worden gemaakt naar bijvoorbeeld bedrijfstak.

Figuur 2: Aantal organisaties in Nederland met een gecertificeerd milieumanagementsysteem volgens ISO 14001 op 31 december

Naast de ontwikkeling van het aantal verstrekte certificaten is het aantal vestigingen dat onder deze certificaten valt interessant om te volgen. Een organisatie kan er namelijk voor kiezen om bedrijfsonderdelen of vestigingen onder één (concern)certificaat onder te brengen. In figuur 3 is de ontwikkeling van zowel het aantal certificaten als vestigingen met een ISO 14001-certificaat te zien.

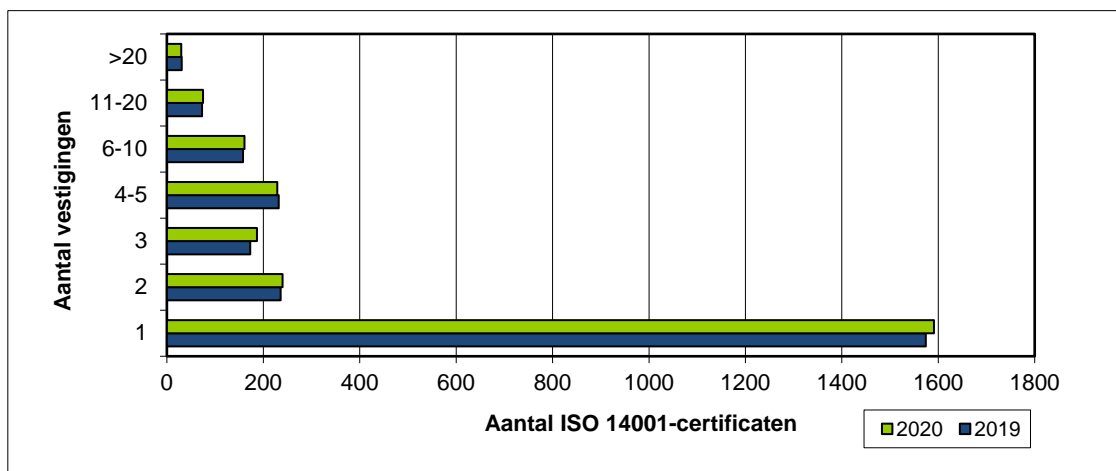
Figuur 3: Aantal certificaten en aantal vestigingen van organisaties in Nederland met een gecertificeerd milieumanagementsysteem volgens ISO 14001 op 31 december

In de periode 2007 - 2015 is er een gestage groei te zien van zowel het aantal ISO 14001-certificaten als het aantal vestigingen dat onder deze certificaten valt. In de periode 2015-2018 valt op dat het aantal vestigingen sterker groeit dan het aantal certificaten. Organisaties kiezen vanaf dat moment steeds vaker voor om verschillende vestigingen van een organisatie onder één certificaat onder te brengen. Na een stabilisatie in 2019 is het aantal vestigingen in 2020 gedaald. Het verschil wordt veroorzaakt door één organisatie met 271 vestigingen waarvan de vestigingen niet meer op het certificaat zijn vermeld.

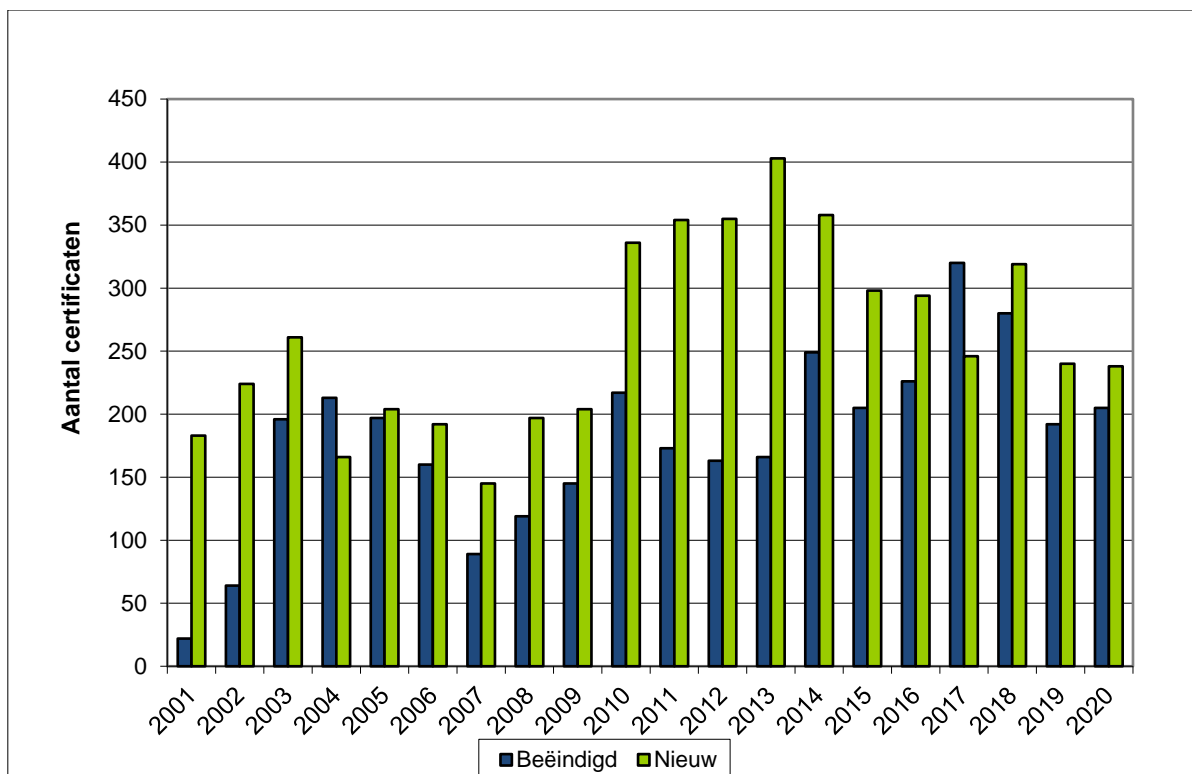
In figuur 4 is te zien dat de meeste certificaten betrekking hebben op één afzonderlijke vestiging of bedrijfsonderdeel.

Figuur 4: Aantal ISO 14001-certificaten in Nederland verdeeld naar aantal vestigingen per certificaat op 31 december

Eind 2020 waren er in Nederland totaal 922 organisaties met meer dan één vestiging op een certificaat (903 eind 2019). Daarvan hadden er 427 twee of drie vestigingen (was 409), 390 met vier tot tien vestigingen (was 390) en 30 organisaties met meer dan twintig vestigingen een ISO 14001-certificaat (was 31). De organisatie met de meeste vestigingen op één certificaat heeft er in totaal 127 (was 271). In totaal zijn er 7.120 organisaties, bedrijfsonderdelen of vestigingen met een ISO 14001-certificaat in Nederland (7.341 eind 2019).

Figuur 5: Aantal toegevoegde en aantal beëindigde ISO 14001-certificaten in Nederland

In figuur 5 is het aantal ISO 14001-certificaten weergegeven dat in de periode 2001 - 2020 is toegevoegd aan de SCCM-database en het aantal certificaten dat in deze periode is verwijderd uit de SCCM-database. In 2018, 2019 en 2020 is het aantal nieuw toegevoegde certificaten weer hoger dan het aantal verwijderde certificaten. De afwijkende situatie in 2017 (meer beëindigd dan nieuw) houdt verband met de tijdelijke schorsing van een van de CI's door de RvA in dat jaar. Door deze schorsing konden certificaten niet worden verlengd en moesten deze uit de database van SCCM worden verwijderd.

Uit onderzoek naar de verwijderde certificaten in het verleden is naar voren gekomen dat circa 30% van de verwijderde certificaten op een later moment weer als 'nieuw' certificaat terugkomt. Het verwijderen en weer toevoegen houdt verband met:

- uitloop van herbeoordelingen en herstel van afwijkingen waardoor een certificaat tijdelijk niet geldig is (orde van grootte 20%);
- de overgang naar een andere certificatie-instelling. Het certificaat wordt dan verwijderd en wordt later door de nieuwe certificatie-instelling weer aangemeld (orde van grootte 60%);
- veranderingen in een organisatie (bijvoorbeeld samenvoeging van vestigingen, overname en naamswijziging) betekenen dat een certificaat eerst wordt verwijderd en later op een andere manier terugkomt (orde van grootte 20%).

Voor een deel komen verwijderde certificaten niet terug. Dit hangt samen met:

- samenvoegingen van certificaten van verschillende vestigingen op één certificaat voor de gehele organisatie. De vestiging is dus feitelijk niet gestopt maar ondergebracht onder een ander certificaat;
- beëindiging van ISO 14001-certificatie omdat de gecertificeerde organisatie de toegevoegde waarde niet langer ziet of niet langer aan de eisen kan voldoen. Het laatste hangt dan vaak samen met belangrijke afwijkingen die bij audits van de certificatie-instelling naar voren zijn gekomen. Deze kunnen ook aanleiding zijn voor schorsing of intrekking van het certificaat;
- overgang naar een CI welke het certificaat afgeeft op basis van een buitenlandse accreditatie.

Wanneer een certificatie-instelling tijdens audits afwijkingen constateert, treedt vervolgens een procedure in werking waarbij de organisatie de kans krijgt corrigerende maatregelen te nemen. Wanneer corrigerende maatregelen niet tijdig zijn ingevoerd of niet werken wordt het certificaat tijdelijk geschorst. Intrekking van een certificaat is aan de orde wanneer tijdens de periode van schorsing de afwijkingen nog steeds niet zijn opgelost of wanneer aan andere contractuele voorwaarden niet is voldaan (bijvoorbeeld financiële verplichtingen). Wanneer er veel afwijkingen zijn, houdt de betreffende gecertificeerde organisatie meestal 'de eer aan zichzelf' en beëindigt zelf de certificatie-overeenkomst om zo schorsing of intrekking te voorkomen. In tabel 1 is het aantal certificaten weergegeven dat door certificatie-instellingen is geschorst of ingetrokken.

Tabel 1: Aantal ingetrokken en tijdelijk geschorste ISO 14001-certificaten (tijdelijk geschorst wil zeggen dat een certificaat in het betreffende jaar een periode niet geldig is geweest en de schorsing ook weer is opgeheven).

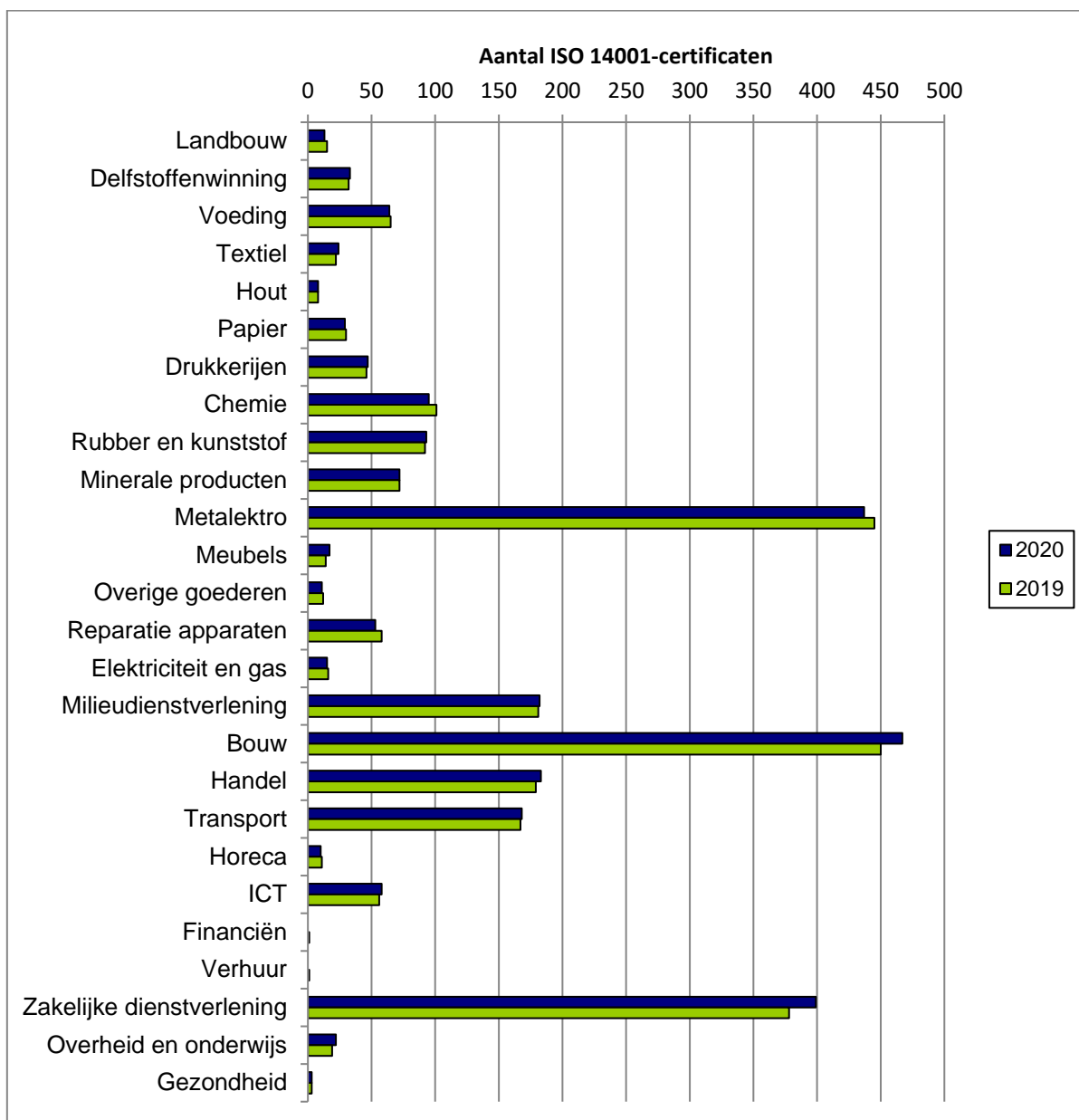
	Ingetrokken	Tijdelijk geschorst
2020	46	4
2019	28	3
2018	23	5
2017	23	4
2016	32	24*
2015	26	3
2014	22	6
2013	17	1
2012	22	4
2011	9	2
2010	8	3

* Het afwijkende aantal geschorste certificaten in 2016 is incidenteel en houdt verband met één certificatie-instelling welke 19 certificaten tijdelijk heeft geschorst.

De certificatie-instellingen worden viermaal per jaar door SCCM geattendeerd op ISO 14001-certificaten die staan geregistreerd en waarvan de looptijd volgens de registratie bij SCCM is verstreken. Certificaten die niet op korte termijn worden verlengd, worden (eventueel tijdelijk) uit de registratie verwijderd. Op deze manier blijft het bestand op internet actueel.

In de volgende figuur is de verdeling van de ISO 14001-gecertificeerde organisaties weergegeven naar sector.

Figuur 6: Organisaties met ISO 14001-certificaat in Nederland verdeeld naar sector op 31 december 2019 en 31 december 2020

De laatste 10 jaar waren de meeste ISO 14001-certificaten te vinden in de metalektro-sector, het aantal certificaten in de bouw is nu voor het eerst duidelijk hoger. Er zijn 471 certificaten in de bouw en 444 in de metalektro.

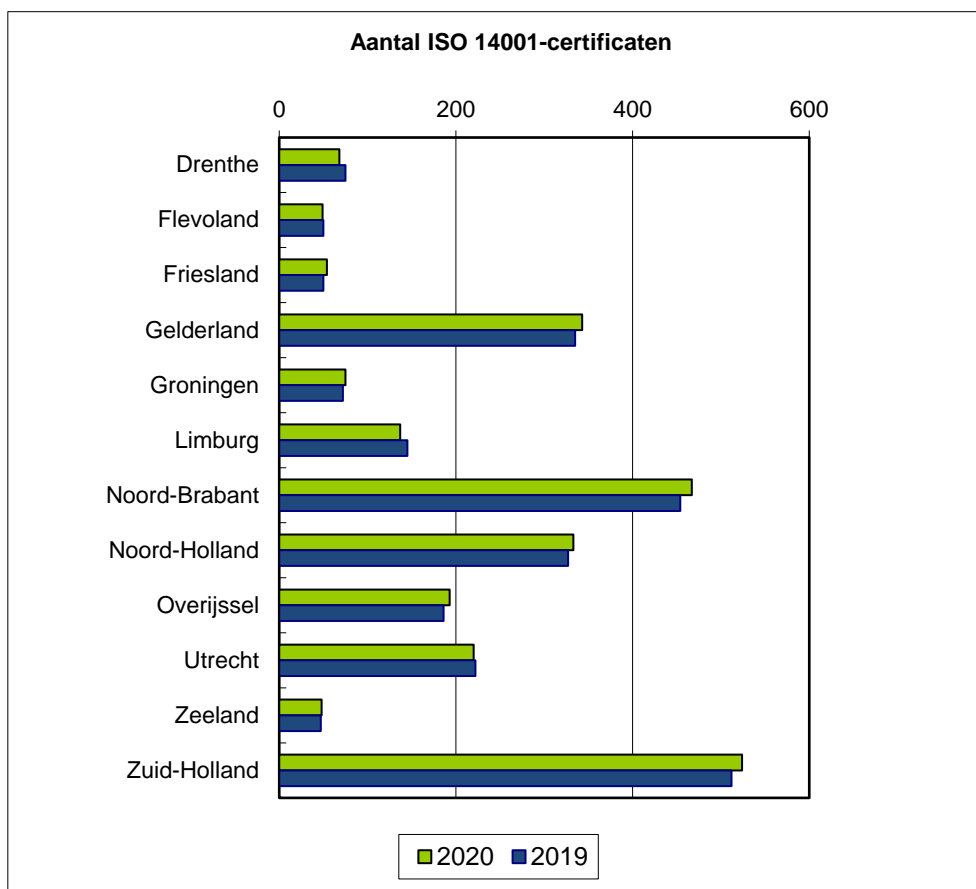
In 2020 zijn de meeste nieuwe certificaten geregistreerd in de sectoren:

- Zakelijke dienstverlening (+53)
- Bouwnijverheid (+51)
- Metalektro (+36)
- Groot- en detailhandel en garagebedrijven (+20)
- Transport (+16)

De bovenstaande cijfers betreffen de nieuwe certificaten. In figuur 6 is het aantal geregistreerde certificaten per sector te zien aan het eind van 2019 en 2020. Het verschil tussen de verwijderde en nieuwe certificaten wordt daarmee zichtbaar.

In de figuur 7 is te zien dat de meeste gecertificeerde organisaties zijn gevestigd in de provincies Zuid-Holland, Noord-Brabant, Gelderland en Noord-Holland. Dit zijn ook de provincies waar het aantal gecertificeerde organisaties in 2020 is gestegen.

Figuur 7: Aantal ISO 14001-certificaten per provincie in 2019 en 2020

Om een indruk te geven van het aantal ISO 14001-gecertificeerde organisaties ten opzichte van het totale aantal aanwezige organisaties is voor een aantal categorieën van organisaties geanalyseerd in hoeverre de organisaties in deze categorie ook voorkomen in het bestand van bij SCCM geregistreerde ISO 14001-certificaten.

Voor een aantal sectoren is het aantal ISO 14001-certificaten vergeleken met de ledenlijst van brancheorganisaties. Uit praktische overwegingen is dit alleen gedaan voor brancheorganisaties met een overzichtelijk aantal leden.

Tabel 2: Vergelijking groepen bedrijven met SCCM-registratie van ISO 14001-certificaten

Groep bedrijven	Aantal leden of bedrijven	% van het aantal leden of bedrijven met een of meer ISO 14001-gecertificeerde organisaties/vestigingen in de SCCM-database*
AEX-genoteerde bedrijven	25	32%
AMX-genoteerde bedrijven	23	35%
BRZO-plichtige bedrijven	406	32%
EU-ETS bedrijven	443	29%
Bovenste 25 bedrijven uit transparantiebenchmark 2019 MVO-beleid Ministerie van Economische Zaken en Klimaat	25	32%
Bovenste 100 bedrijven uit transparantiebenchmark 2019 ministerie EZ	100	26%
Leden Vereniging Afvalbedrijven	55	69%
Leden VNCI (Chemie)	164	30%
Leden VHCP (Handel Chemie)	25	25%
Leden VNPI (Petrochemie)	12	25%
Leden VNP (Papier en karton)	17	71%

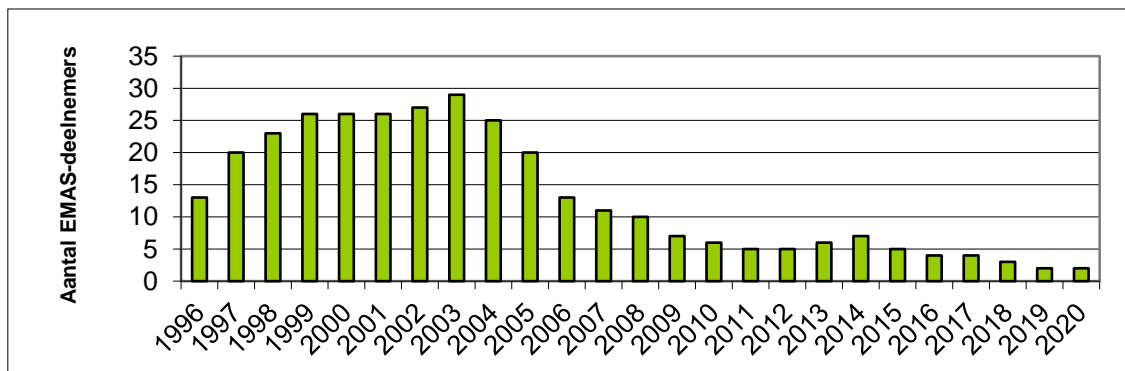
* Het is mogelijk dat meer organisaties een ISO 14001-certificaat hebben. Dit zijn organisaties met een ISO 14001-certificaat verstrekt door een certificatie-instelling die niet bij SCCM is aangesloten. Dit zijn certificatie-instellingen gevestigd en geaccrediteerd in het buitenland.

De in tabel 2 opgenomen categorieën organisaties bevatten over het algemeen grotere organisaties en/of organisaties met een behoorlijke impact op het milieu. Naarmate organisaties kleiner worden en de milieu-impact beperkter, neemt het aandeel ISO 14001-gecertificeerde organisaties af. Het aantal ISO 14001-gecertificeerde overheidsorganisaties blijft laag (23).

Aantal EMAS-geregistreerde organisaties

Eind 2020 waren twee in Nederland gevestigde organisaties geregistreerd als deelnemer aan de EMAS-verordening (dit is gelijk aan het aantal eind 2019). Deze twee registraties vallen onder een buitenlandse moederorganisatie en zijn in een andere lidstaat geregistreerd. In 2020 zijn er geen wijzigingen geweest. In figuur 8 is de ontwikkeling van het aantal EMAS-deelnemers weergegeven. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van de EMAS-geregistreerde organisaties.

Figuur 8: Ontwikkeling aantal EMAS-geregistreerde organisaties in Nederland op 31 december

Het aantal EMAS-registraties in de EU-database lijkt gestegen, eind 2020 stonden er 3.844 organisaties geregistreerd (3.577 eind 2019). Omdat het aantal nieuwe registraties lager is dan de toename is er waarschijnlijk door de coronacrisis een vertekening in de aantallen ontstaan. Een belangrijke doelstelling van de in 2010 herziene EMAS-verordening was de toename van het aantal registraties. Dit lukt vooralsnog niet. Het aantal registraties is sinds 2010 gedaald terwijl tegelijkertijd het aantal ISO 14001-certificaten in Europa stijgt. Ook zijn er nauwelijks EMAS-registraties van buiten de EU. Duitsland heeft de meeste EMAS-geregistreerde organisaties (1.121 was 1.090), daarna volgen Italië (1.016 was 963), Spanje (969 was 857) en Oostenrijk (258 was 262). Tien lidstaten hebben tien of minder registraties en dertien tussen de 11 en 70 registraties. In 2017 heeft de Europese Commissie een evaluatie van de EMAS-verordening afgerond. De uitkomst daarvan was niet onverdeeld positief. De meerderheid van de lidstaten (met uitzondering van Nederland en Denemarken) wilden de verordening continueren. De Commissie heeft hiermee ingestemd onder de voorwaarden dat de lidstaten zich extra inspinnen om EMAS te stimuleren. Nederland heeft aangegeven zich hier niet aan te committeren.

Certificaat CO₂-reductiemanagement met ISO 14001

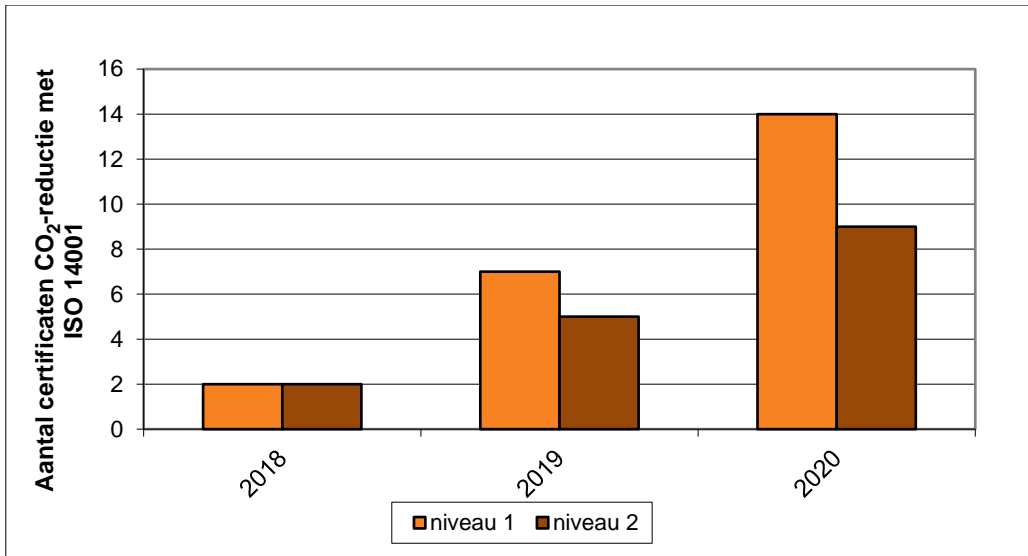
In 2017 heeft SCCM het certificatieschema CO₂-reductiemanagement met ISO 14001 geïntroduceerd. Hiermee krijgen organisaties die op basis van de Energie Efficiency Directive (EED) verplicht zijn een zogenaamde energieaudit uit te voeren de mogelijkheid het milieumanagement-systeem op basis van ISO 14001 hiervoor te gebruiken.

Dit certificatieschema kan alleen door certificatie-instellingen worden gebruikt die ook een overeenkomst met SCCM hebben voor het gebruik van het ISO 14001-certificatieschema. Van de 17 certificatie-instellingen die het ISO 14001-certificatieschema gebruiken hebben er eind 2020 11 een overeenkomst voor het gebruik van het certificatieschema CO₂-reductiemanagement met ISO 14001.

Organisaties die het certificaat CO₂-reductiemanagement met ISO 14001 willen behalen dienen een geldig ISO 14001-certificaat te hebben.

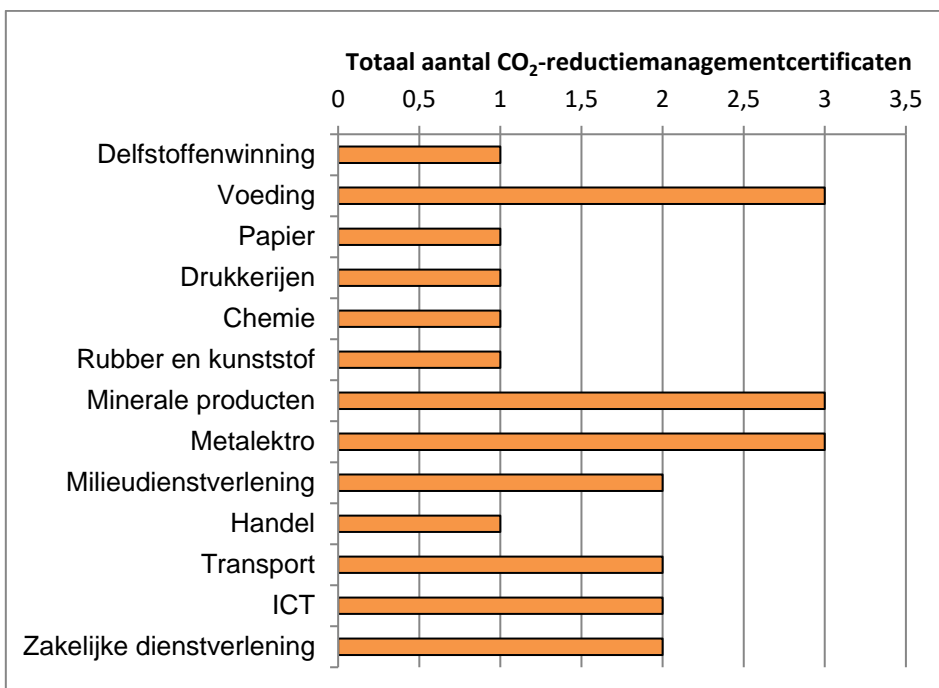
Eind 2020 zijn er 20 organisaties met een certificaat CO₂-reductiemanagement niveau 1 (was 7 eind 2019) en 11 organisaties met een certificaat op niveau 2 (was 4 eind 2019). Met niveau 1 wordt voldaan aan de eisen die het EED stelt aan een energieaudit. Bij niveau 2 wordt aanvullend op niveau 1 het energieverbruik ook omgerekend naar CO₂-emissies.

Figuur 9: Ontwikkeling van het aantal certificaten CO₂-reductiemanagement in Nederland op 31 december

In figuur 10 is te zien dat het totaal aantal certificaten CO₂-reductiemanagement (niveau 1 en 2) is verdeeld over een groot sectoren.

Figuur 10: Aantal certificaten CO₂-reductiemanagement in Nederland 31 december 2020 naar sector

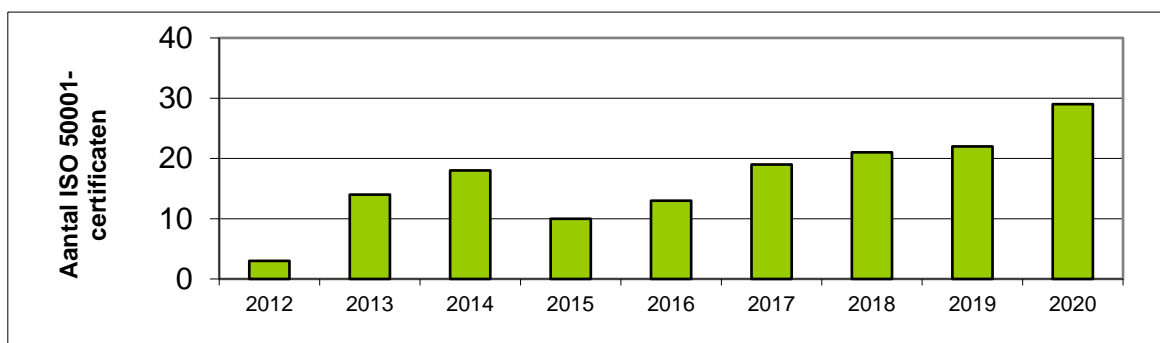
Certificatie van energiemangementsystemen op basis van ISO 50001

Certificatie-instellingen met een overeenkomst voor het gebruik van het ISO 14001-certificatieschema kunnen (zonder extra kosten) ook een overeenkomst aangaan voor het gebruik van het ISO 50001-certificatieschema. Van de 17 certificatie-instellingen die het ISO 14001-certificatieschema gebruiken hebben er eind 2020 5 een overeenkomst voor het gebruik van het ISO 50001-schema. Dit aantal is in 2020 niet gewijzigd.

In figuur 11 is de ontwikkeling van het aantal bij SCCM geregistreerde ISO 50001-certificaten te zien. Het aantal certificaten is in 2015 afgenomen omdat een van de certificatie-instellingen de RvA-accreditatie voor ISO 50001 toen heeft beëindigd. Daarmee zijn de certificaten verstrekt door deze certificatie-instelling verwijderd. In de periode 2016 - 2019 is het aantal certificaten weer licht gestegen. Organisaties die op basis van de Europese Energie Efficiency Directive (EED) verplicht zijn een zogenaamde energieaudit op te stellen, kunnen daarvoor een ISO 50001-certificaat gebruiken. De verwachting was dat de ISO 50001-certificatie hier in 2016 een impuls mee zou krijgen. Dat is maar beperkt het geval gebleken. Dat was reden voor SCCM om in 2017 het certificatieschema CO₂-reductiemanagement met ISO 14001 te introduceren.

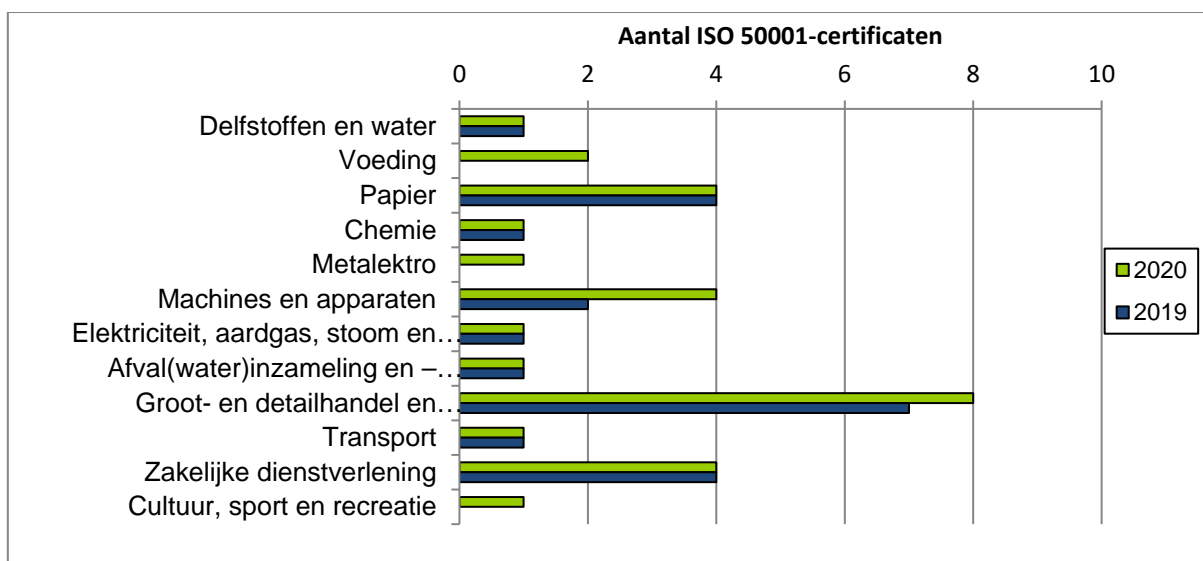
De 30 eind 2020 geregistreerde ISO 50001-certificaten (was 22 in 2019) hebben betrekking op in totaal 112 geregistreerde vestigingen. Het aantal certificaten is in 2020 sterk gestegen. Het werkelijke aantal vestigingen is aanzienlijk hoger omdat bij een aantal certificaten voor grootwinkelbedrijven 'alle vestigingen' in Nederland onder het certificaat vallen. Het betreft grote aantallen vestigingen die niet zijn gespecificeerd op het certificaat en daarom niet mee kunnen worden geteld.

Figuur 11: Ontwikkeling van het aantal ISO 50001-certificaten in Nederland op 31 december

In figuur 12 is te zien dat de meeste certificaten zijn verstrekt aan organisaties in groot- en detailhandel. Dit betreft een aantal grootwinkelbedrijven met grote aantallen vestigingen.

Figuur 12: Organisaties met een ISO 50001-certificaat verdeeld naar sector op 31 december

Certificatie-instellingen aangesloten voor ISO 45001 en OHSAS 18001

In totaal waren er eind 2020 zeven certificatie-instellingen die een overeenkomst hebben met SCCM voor het gebruik van de certificatieschema's voor ISO 45001 en OHSAS 18001. Dit aantal is ten opzichte van eind 2019 niet gewijzigd.

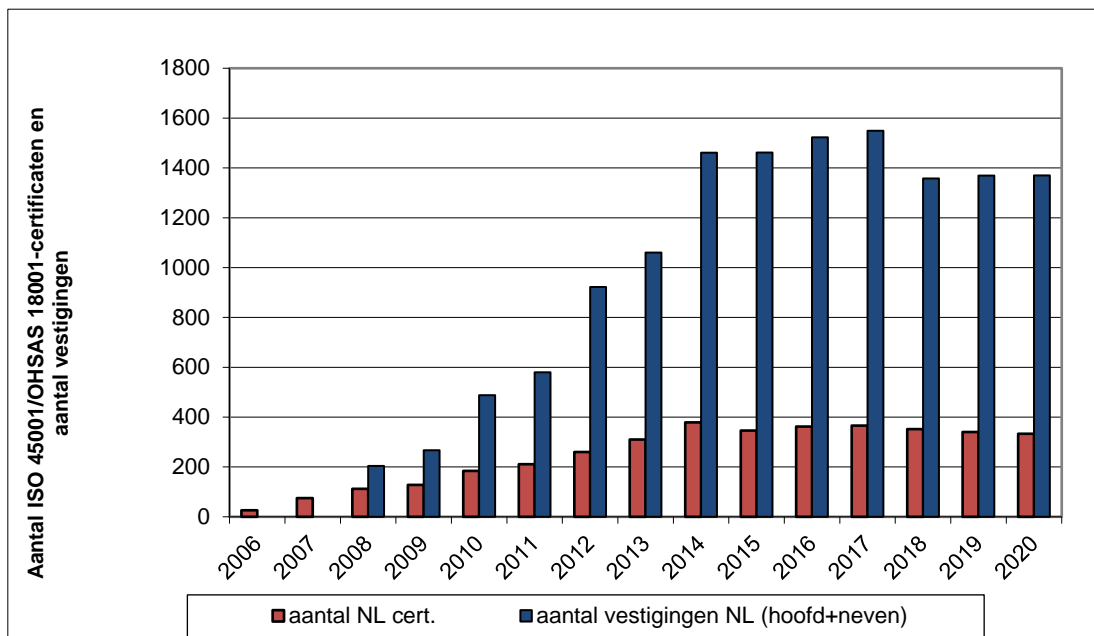
Aantal ISO 45001- en OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties

In 2018 is de ISO 45001-norm gepubliceerd, deze gaat de OHSAS 18001-norm vervangen. Organisaties met een OHSAS 18001-certificaat hebben tot eind september 2021 om de overstap naar ISO 45001 te maken. Oorspronkelijk zou de overstap voor medio maart 2021 gerealiseerd moeten zijn, in verband met de coronacrisis is deze met 6 maanden verlengd. Omdat een groot deel van organisaties met een OHSAS 18001-certificaat ook is gecertificeerd op basis van de ISO 14001-norm is de stap van OHSAS 18001 naar ISO 45001 relatief makkelijk te maken. Al snel na de publicatie van de ISO 45001-norm waren dan ook de eerste organisaties met een OHSAS 18001-certificaat zover dat deze konden worden gecertificeerd op basis van de ISO 45001-norm. In de onderstaande tekst en figuren is steeds het totaal van ISO 45001- en OHSAS 18001-certificaten genomen.

In 2020 is het aantal door SCCM geregistreerde ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten licht gedaald ten opzichte van eind 2019. Het waren er 358 (waarvan 333 in Nederland) aan het eind van 2020 en 369 eind 2019 (waarvan 340 in Nederland).

Organisaties in het buitenland, die door een bij SCCM aangesloten certificatie-instelling zijn gecertificeerd op basis van het SCCM-certificatieschema, kunnen zich vrijwillig laten registreren in de SCCM-database.

Figuur 13: Aantal bij SCCM geregistreerde ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten in Nederland en aantal vestigingen op certificaten op 31 december

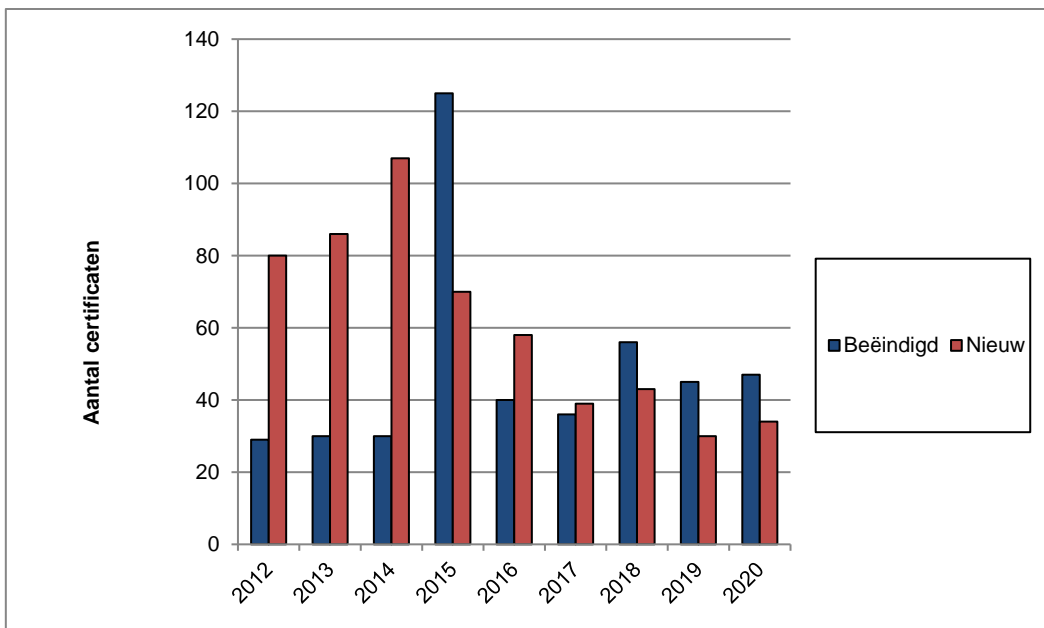
Onder een certificaat kunnen meerdere vestigingen van de betreffende organisatie vallen. Deze staan op het certificaat van de hoofdvestiging vermeld. In figuur 13 is te zien dat onder de ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten een groot aantal vestigingen vallen. Het aantal vestigingen dat onder deze certificaten valt is min of meer gelijk gebleven (1.370 eind 2020 en 1.369 eind 2019).

In figuur 13 is het totaal van ISO 45001 en OHSAS 18001-certificaten weergegeven. Eind 2020 waren 240 van de 358 certificaten (67%) verstrekt op basis van de ISO 45001-norm (was 26% eind 2019).

In 2020 zijn 34 (was 30) nieuwe ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten geregistreerd (zie figuur 14). Het hoge aantal beëindigde OHSAS 18001-certificaten in 2015 hangt samen met de opzegging van de RvA-accreditatie en de beëindiging van het gebruik van het certificatieschema van SCCM door een van de certificatie-instellingen. In 2018, 2019 en 2020 is er ook een relatief hoog aantal beëindigde certificaten, dit houdt verband met de overgang van het certificaat naar een buitenlandse accreditatie.

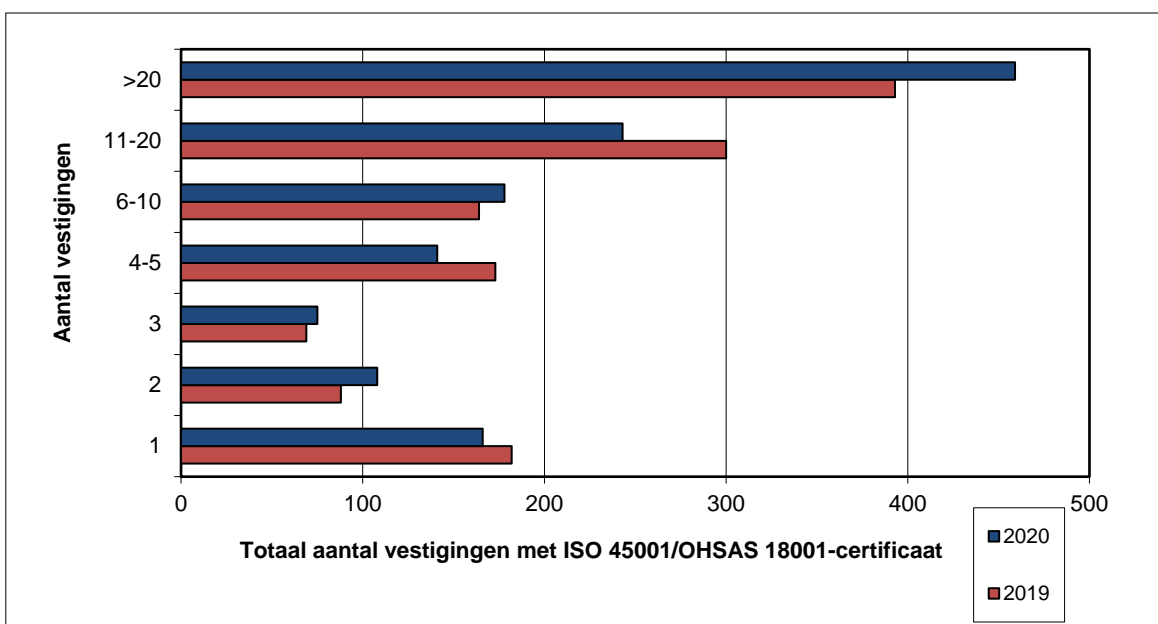
In 2020 is bij 21 organisaties het ISO 45001/OHSAS 18001-certificaat ingetrokken. Er zijn in 2020 geen tijdelijke schorsingen van certificaten geweest.

Figuur 14: Aantal toegevoegde en aantal verwijderde ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten in Nederland

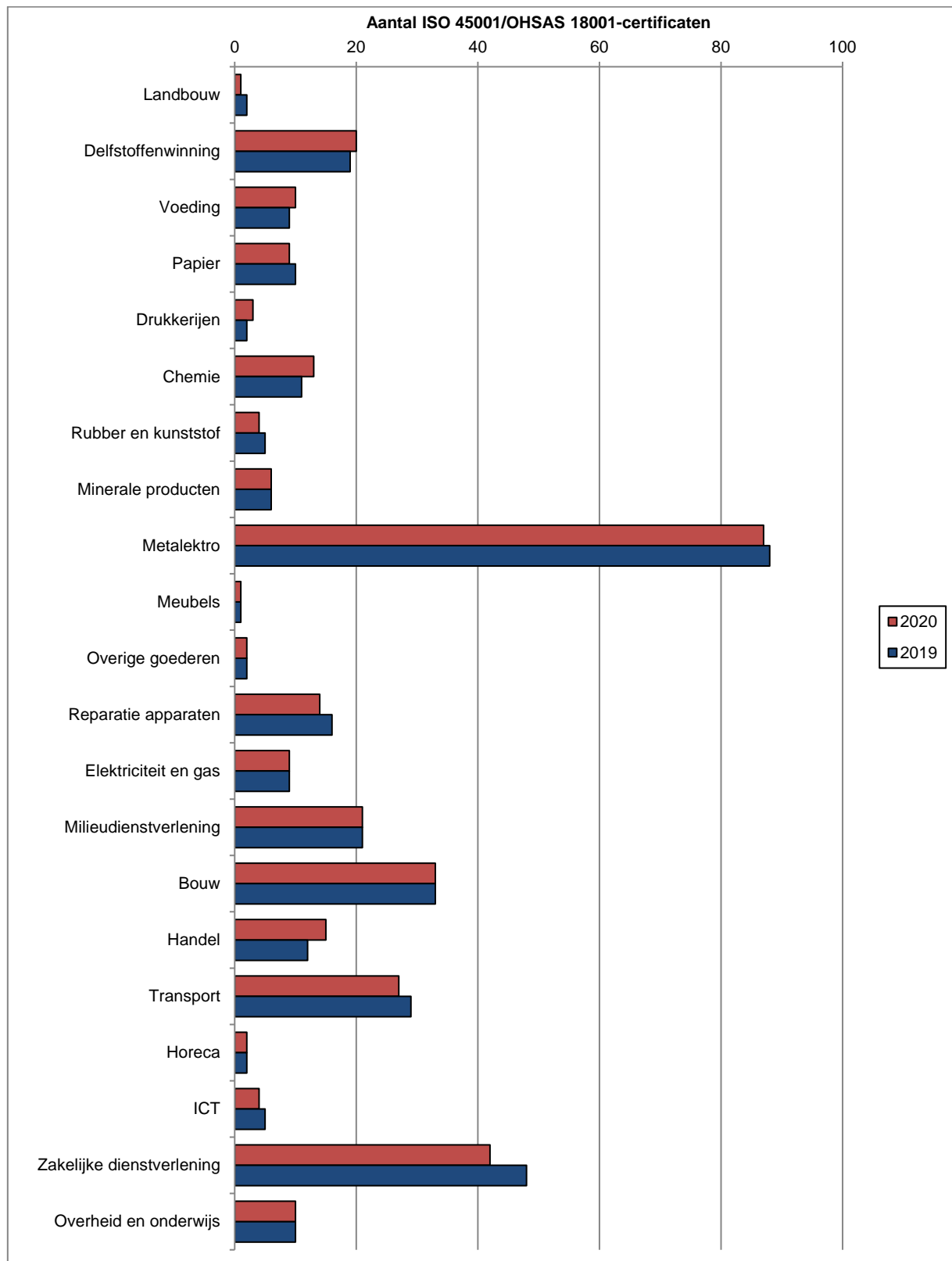
In figuur 15 is te zien dat de meeste certificaten (166) betrekking hebben op één vestiging. Er zijn dertien certificaten met meer dan 20 vestigingen. Op het certificaat met de meeste vestigingen staan 93 vestigingen. In 2020 is er een toename te zien van het aantal certificaten waaronder meerdere vestigingen vallen. Dit blijkt ook uit het feit dat ondanks de daling van het aantal certificaten het aantal vestigingen gelijk is gebleven.

Figuur 15: Aantal ISO 45001/OHSAS 18001- certificaten verdeeld over aantal vestigingen per certificaat op 31 december

De verdeling van de ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten over de sectoren is weergegeven in de volgende figuur.

Figuur 16: Verdeling ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten in Nederland naar sector op 31 december

Veruit de meeste ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten zijn verstrekt bij bedrijven in de sector metaalktro (87).

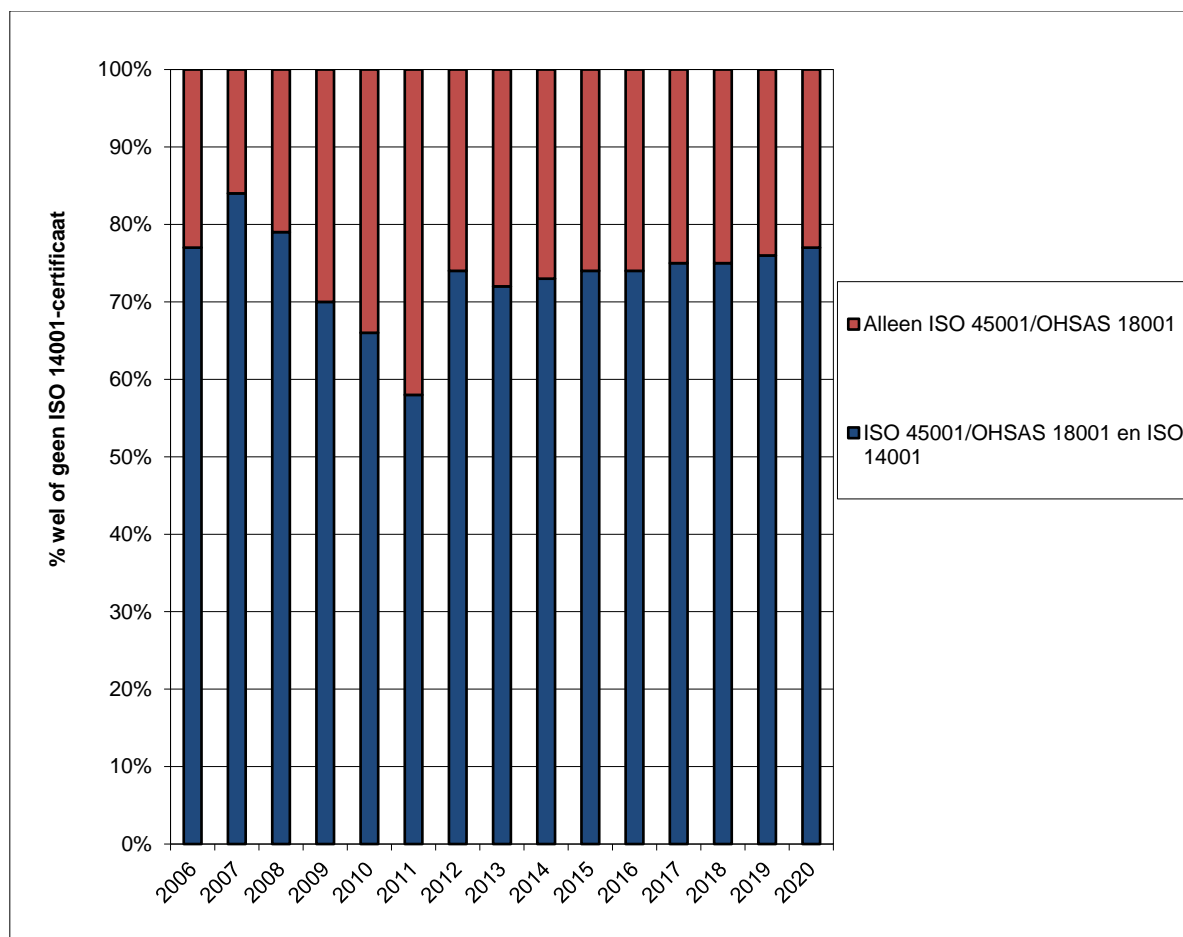
In 2020 zijn de meeste nieuwe certificaten geregistreerd in de volgende sectoren:

- metaalktro (+8)
- zakelijke dienstverlening (+5)

De bovenstaande cijfers betreffen de nieuwe certificaten. In figuur 16 is per sector het aantal certificaten te zien in 2019 en 2020.

In de volgende figuur is te zien dat het merendeel van de ISO 45001/OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties in Nederland (77%) beschikt over een ISO 14001-certificaat.

Figuur 17: Verdeling aantal ISO 45001/OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties naar wel en niet ook ISO 14001-gecertificeerd zijn

Om een indruk te geven van het aantal ISO 45001/OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties ten opzichte van het totale aantal aanwezige organisaties is voor een aantal groepen bedrijven (zoals brancheorganisaties) geanalyseerd in hoeverre de bedrijven in deze groep ook voorkomen in de database van ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten.

Uit praktische overwegingen is dit alleen gedaan voor brancheorganisaties met een overzichtelijk aantal leden.

Tabel 3: Vergelijking groepen bedrijven met SCCM-registratie van ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten

Groep bedrijven	Aantal leden of bedrijven	% van het aantal leden of bedrijven met een of meer ISO 45001/OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties/vestigingen in de SCCM-database*
AEX genoteerde bedrijven	25	12%
AMX-genoteerde bedrijven	23	26%
Bovenste 25 bedrijven uit transparantiebenchmark 2019 MVO-beleid Ministerie van Economische Zaken en Klimaat	25	8%
Bovenste 100 bedrijven uit transparantiebenchmark 2019 ministerie EZ	100	13%
BRZO-plichtige bedrijven	406	5%
Leden Vereniging Afvalbedrijven	55	18%
Leden VNCI (Chemie)	164	6%
Leden VHCP (Handel Chemie)	25	0%
Leden VNPI (Petrochemie)	12	0%
Leden VNP (Papier en karton)	17	24%

* Het is mogelijk dat meer organisaties een ISO 45001/OHSAS 18001-certificaat hebben. Dit zijn organisaties met een ISO 45001/OHSAS 18001-certificaat verstrekt door een certificatie-instelling die niet bij SCCM is aangesloten. Dit zijn certificatie-instellingen gevestigd en geaccrediteerd in het buitenland.

Gebruik van vragen- en klachtenprocedures

Bij vragen en klachten kan het gaan om vragen of klachten van:

- organisaties die een certificaat willen behalen en vragen of klachten hebben over de uitvoering van het certificatieproces en de uitkomst daarvan, bijvoorbeeld ten aanzien van door de certificatie-instelling geconstateerde afwijkingen.
- derden over een door een certificatie-instelling verstrekt certificaat. Derden kunnen bijvoorbeeld toezichthouders van de overheid zijn die bij gecertificeerde organisaties inspecties uitvoeren.

SCCM wil stimuleren dat eventuele vragen en klachten van derden daadwerkelijk bij de betrokken certificatie-instelling worden ingediend. Overheden zijn echter terughoudend met het gebruik van de klachtenprocedures. Het gebruik van deze procedures is belangrijk omdat deze het verbeteringsproces stimuleren en aanleiding kunnen zijn voor het wegnemen van verkeerde verwachtingen.

Om de drempel om vragen te stellen en/of klachten in te dienen over een verstrekt certificaat te verlagen, biedt SCCM de mogelijkheid om klachten, die formeel door een certificatie-instelling moeten worden behandeld, via SCCM in te dienen. SCCM zorgt er dan voor dat de klachten worden doorgegeven aan de betreffende certificatie-instelling. Het voordeel hiervan is dat SCCM de afhandeling van de procedure ook volgt. In 2020 zijn er door derden (niet zijnde certificaathouders) geen klachten over een verstrekt certificaat ingediend. In 2020 zijn er bij SCCM ook geen vragen gesteld over een verstrekt certificaat.

4 Activiteiten en organisatie in 2020

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de belangrijkste activiteiten in het verslagjaar.

Organisatie en overleggen binnen SCCM

In bijlage 1 staan de verschillende organen van SCCM vermeld met de personen die daar zitting in hebben. Onderstaand worden de activiteiten van de verschillende organen weergegeven.

Bestuur

Het bestuur heeft in het verslagjaar driemaal vergaderd. Onder meer de volgende onderwerpen zijn aan de orde geweest:

- het jaarverslag en de jaarrekening over 2019;
- de ontwikkeling van inkomsten en uitgaven in 2020;
- de begroting voor 2021;
- de samenstelling van het bestuur;
- de opstelling van het beleidsplan voor de periode 2021-2025;
- het 'signaal' van Inspectie SZW over OHSAS 18001-certificering;
- de implementatie van NTA 8813 binnen SCCM en de externe beoordeling;
- de steekproeftrekking bij certificatie van concerns;
- de samenstelling van de CCvD's.

Centraal College van Deskundigen Milieu (CCvD Milieu) en overleg certificatie-instellingen

Er is in 2020 tweemaal een overleg geweest van CCvD Milieu en de aangesloten certificatie-instellingen. Onder meer de volgende onderwerpen zijn aan de orde geweest:

- de ervaringen met het in september 2015 gepubliceerde certificatieschema ISO 14001:2015 en de overgang naar deze norm;
- vragen met betrekking tot de interpretatie van onderdelen uit de ISO 14001:2015;
- samenvattingen wet- en regelgeving voor mijn.sccm;
- certificatieschema voor CO₂-reductiemanagement;
- de inhoud van diverse informatiebladen (waaronder gevolgen van corona voor het ISO 14001 managementsysteem; kwaliteit van milieu-informatie);
- het resultaat van het onderzoek naar de toegevoegde waarde van ISO 14001-certificatie;
- de ervaringen met steekproeftrekking bij certificatie van concerns volgens IAF MD1;
- het verslag en de discussiepunten uit de auditordagen 2020 en het programma van de auditordagen 2021.

Aansluitend aan elk overleg met de certificatie-instellingen heeft een CCvD-vergadering plaatsgevonden waarbij op basis van het resultaat van het overleg met de certificatie-instellingen de formele besluiten worden genomen en onderwerpen worden geïdentificeerd die aandacht behoeven.

Centraal College van Deskundigen Gezond en veilig werken (CCvD G&VW) en overleg certificatie-instellingen

Er is in 2020 tweemaal een overleg geweest van CCvD G&VW en de aangesloten certificatie-instellingen. Onder meer de volgende onderwerpen zijn aan de orde geweest:

- de inhoud van het ISO 45001-certificatieschema;
- de implementatie van IAF MD 22;
- de inhoud van diverse informatiebladen (waaronder gevolgen van corona voor het ISO 45001 managementsysteem en G&VW-gevaren en risico's);
- het 'signaal' van Inspectie SZW over OHSAS 18001-certificatie;
- voorlichtingsactiviteiten om de bekendheid van ISO 45001 te verhogen;
- de resultaten van de ISO 45001/OHSAS 18001-auditordagen 2020 en het programma in 2021;
- samenvattingen van arbowet- en regelgeving op mijn.sccm.

Aansluitend aan elk overleg met de certificatie-instellingen heeft een CCvD-vergadering plaatsgevonden waarbij op basis van het resultaat van het overleg met de certificatie-instellingen de formele besluiten worden genomen en onderwerpen worden geïdentificeerd die aandacht behoeven.

Raad voor Accreditatie (RvA) en Vereniging van Schemabeheerders

De certificatieschema's voor ISO 14001 en ISO 45001/OHSAS 18001 kunnen alleen onder accreditatie worden toegepast. De meeste bij SCCM aangesloten certificatie-instellingen passen de certificatie-schema's toe met een RvA-accreditatie. Enkele certificatie-instellingen passen de schema's toe op basis van een buitenlandse accreditatie-instelling. De betreffende certificatieschema's zijn door de RvA opgenomen op de zogenaamde BR010-lijst van de RvA. Dat wil zeggen dat de RvA de informatie over het schema heeft beoordeeld en op basis daarvan verklaart dat accreditatie mogelijk is.

In 2017 is op initiatief van een groep samenwerkende schemabeheerders (waaronder SCCM) en in samenwerking met NEN de NTA 8813-norm ontwikkeld. Dit is een norm voor de ontwikkeling en het beheer van schema's voor conformiteitsbeoordeling door onafhankelijke schemabeheerders. In 2018 is de Vereniging van Schemabeheerders (VvS) opgericht, SCCM is hier samen met 16 andere schemabeheerders lid van. Voorwaarde voor het lidmaatschap is dat de schemabeheerder eens in de twee jaar door een externe beoordeling laat vaststellen dat wordt voldaan aan de NTA 8813-norm. In 2020 is SCCM voor de eerste keer door externe beoordelaar getoetst op het voldoen aan deze norm. Daarbij zijn geen afwijkingen vastgesteld, er zijn wel enkele suggesties voor verbetering gedaan. Aan deze suggesties wordt vervolg gegeven. In de jaren dat er geen externe beoordeling is wordt door de schemabeheerders een eigen beoordeling tegen NTA 8813 uitgevoerd.

SCCM vertegenwoordigt de Vereniging van Schemabeheerders in het zogenaamde 'Adviespanel belanghebbenden' van de RvA.

Inhoud ISO 14001-, ISO 50001- en ISO 45001/OHSAS 18001-certificatieschema's

De certificatieschema's voor ISO 14001:2015, ISO 45001/OHSAS 18001 en ISO 50001 zijn in 2020 ongewijzigd gebleven.

In 2020 is in het certificatieschema voor CO₂-reductie-management met ISO 14001 een beperkte wijziging aangebracht. Deze heeft betrekking op de kwalificatie van auditors van certificatie-instellingen.

EMAS-verificatiesysteem

In het EMAS-verificatiesysteem zijn geen wijzigingen aangebracht.

NEN-normcommissies

SCCM is lid van zowel de normcommissie voor milieu- als voor G&VW-managementsystemen. In de normcommissie voor milieumanagement is een inbreng geleverd bij het geven van een reactie op zowel voorstellen voor de ontwikkeling van nieuwe normen in de ISO 14000-serie als inhoudelijke reacties op concepten van normen in de ISO 14000-serie, in het bijzonder normen ter ondersteuning van circulair ondernemen. Ook is een bijdrage geleverd aan commentaar op de HLS-teksten. De NEN-normcommissie voor G&VW-managementsystemen heeft in 2020 een aantal keren vergaderd over de inhoud van de in ontwikkeling zijnde ISO 45003-norm over psychosociale arbeidsomstandigheden.

Auditordagen ISO 14001 – kwaliteit van milieu-informatie

In januari 2020 hebben de ISO 14001-auditordagen voor de twintigste maal plaatsgevonden. Het is een dagprogramma dat in 2020 op vijf dagen is gehouden. In totaal hebben 152 milieuauditors van de aangesloten certificatie-instellingen deelgenomen.

Naast cases met betrekking tot de beoordeling van verschillende eisen uit de ISO 14001-norm is aandacht besteed aan het thema 'kwaliteit van milieu-informatie' dat deze auditordagen centraal stond. Een externe spreker heeft het onderwerp ingeleid. Om ook gecertificeerde organisaties te informeren over dit onderwerp is een informatieblad over dit onderwerp in ontwikkeling.

De auditors hebben ook een toets gemaakt om de kennis over wet- en regelgeving te peilen. Vragen zijn gesteld over informatie die via de samenvattingen op mijn.sccm beschikbaar is.

De dagen hebben wederom een hoge waardering gekregen. Het [verslag](#) is beschikbaar via de website. Cases van de afgelopen jaren kunnen door middel van een database op internet worden geselecteerd en gedownload.

Auditordagen ISO 45001/OHSAS 18001 – medewerkers betrokkenheid

Voor het twaalfde jaar op rij zijn de ISO 45001/OHSAS 18001-auditordagen georganiseerd. Het is een dagprogramma dat in 2020 driemaal is gehouden. Er hebben in totaal 63 auditors deelgenomen. Alleen auditors werkzaam voor de aangesloten certificatie-instellingen kunnen deelnemen. In de ochtend is door een externe specialist aandacht besteed aan de gevaren en risico's verbonden aan de blootstelling aan gevaarlijke stoffen. In de middag zijn de laatste wijzigingen in de ISO 45001-norm besproken. Aan de hand van verschillende cases is een aantal onderwerpen uit de nieuwe norm besproken waar mogelijk verschillende inzichten over de wijze van implementatie bestaan.

Door middel van een toets is de kennis van auditors op het terrein van wet- regelgeving op het terrein van gezond en veilig werken getoetst. Doelstelling van de toets is vooral om auditors te prikkelen de kennis actueel te houden, daarbij kan gebruik worden gemaakt van de samenvattingen van de belangrijkste wet- en regelgeving op mijn.sccm.

De dagen hebben een goede waardering gekregen. Het [verslag](#) is beschikbaar via de website. De cases kunnen door middel van een database op internet worden geselecteerd en gelezen.

Informatiebladen

Op de website zijn 25 informatiebladen (inclusief twee stappenplannen) beschikbaar. Informatiebladen zijn er bijvoorbeeld voor onderdelen van een managementsysteem en voor specifieke onderwerpen op het terrein van milieu en gezond en veilig werken. Doelstelling van de informatiebladen is het geven van praktische informatie waarmee organisaties ideeën opdoen voor de opzet en/of verbetering van het managementsysteem.

In 2020 is een informatieblad gepubliceerd over de gevolgen van de coronacrisis voor de inhoud van een ISO 45001 en/of ISO 14001-managementsysteem en een informatieblad over de Inventarisatie van gevaren en evaluatie van G&VW-risico's en kansen. Verder is een aantal informatiebladen geactualiseerd en aangepast aan de eisen uit de nieuwe ISO 14001-norm.

Webinars

Al een aantal jaren biedt SCCM webinars aan waarin informatie over actuele onderwerpen wordt gegeven. De webinars zijn bedoeld voor zowel de personen verantwoordelijk voor de managementsystemen bij de gecertificeerde organisaties als de auditors van certificatie-instellingen. In 2019 is het aantal webinars uitgebreid, er zijn in totaal zes webinars aangeboden. De webinars zijn ook achteraf te volgen via de website van SCCM. Er zijn bijvoorbeeld webinars aangeboden over de thema's die centraal stonden tijdens de auditordagen (circulaire economie met ISO 14001 en blootstelling van gevaarlijke stoffen).

Samenvattingen wet- en regelgeving op mijn.sccm.nl

Om de naleving van wet- en regelgeving te verbeteren publiceert SCCM sinds 2011 samenvattingen van de belangrijkste onderwerpen uit de milieu- en arbowet- en regelgeving op het besloten deel van de website (mijn.sccm). Deze samenvattingen zijn bedoeld om de kennis van zowel auditors als gecertificeerde organisaties ten aanzien van wet- en regelgeving te verhogen. De samenvattingen zijn in een toegankelijke (niet juridische) vorm geschreven en geven aan op wie de wet- en regelgeving betrekking heeft en wat belangrijke eisen zijn. Het zijn nadrukkelijk samenvattingen waaraan dan ook geen rechten kunnen worden ontleend.

In 2020 heeft de actualisatie van samenvattingen centraal gestaan en is er één nieuwe samenvatting toegevoegd. Eind december 2020 waren er in totaal 81 samenvattingen beschikbaar. In 2020 is

tweemaal een overzicht gepubliceerd van de belangrijkste wijzigingen in de milieu- en arbowet- en -regelgeving van het afgelopen halfjaar. Voor milieu- en arbowetgeving worden aparte publicaties uitgebracht.

Het aantal gebruikers van mijn.sccm is gestegen van 1.780 eind 2019 naar 2.025 eind 2020. Dit zijn auditors werkzaam voor aangesloten certificatie-instellingen (circa 330), KAM-managers van gecertificeerde bedrijven (circa 1.650) en een aantal overheidsfunctionarissen.

Er is 4.850 keer ingelogd in 2020. In totaal zijn 7.600 documenten gedownload (circa 8.000 in 2019). Het meest gedownload zijn de overzichten van wijzigingen in wet- en regelgeving. In 2020 zijn nieuwe en geactualiseerde documenten verspreid over de tijd gepubliceerd zodat gebruikers ook regelmatig worden geattendeerd op de kennis die via mijn.sccm beschikbaar is.

Voorlichting en publiciteit

Het geven van voorlichting behoort tot de kerntaken van SCCM. Het betreft voorlichting aan organisaties die gecertificeerd zijn, organisaties die zich aan het voorbereiden zijn op certificatie, organisaties die geconfronteerd worden met een certificaat (zoals overheden) en adviseurs.

Enkele belangrijke resultaten en activiteiten in 2020 worden onderstaand weergegeven.

- Internet vormt het belangrijkste voorlichtingskanaal. De website van SCCM is in 2020 gemiddeld maandelijks door ruim 3.996 unieke bezoekers bezocht (3.860 in 2019). In totaal is de website in 2020 ruim 61.000 keer bezocht (bijna 61.000 in 2019). De website inclusief de database met gecertificeerde organisaties wordt minimaal eenmaal per week bijgewerkt.
- In 2020 is het bestand met e-mailadressen voor het versturen van nieuwsbrieven 'opgeschoond' en daardoor licht gedaald. Eind 2020 bestond het bestand uit 3.637 adressen (3.754 in 2019). Deze hebben in 2020 vijfmaal een digitale nieuwsbrief ontvangen. Analyse wijst uit dat de nieuwsbrieven ook goed worden gelezen.
- In totaal zijn er in 2020 zijn er ruim 12.000 documenten gedownload van de SCCM-website. Dit ligt iets lager dan in 2019 omdat er minder nieuwe documenten zijn gepubliceerd.
- De databases met ISO 14001- en ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten is een frequent bezochte pagina op de SCCM-website: circa 25.400 zoekopdrachten zijn gegeven (was 24.100 in 2019).
- Vragen van bedrijven, adviseurs en overheden worden beantwoord. Deze komen per telefoon en e-mail binnen. Het betreft inhoudelijke vragen en vragen over het versturen van documentatie. Inhoudelijke vragen hebben betrekking op bijvoorbeeld de interpretatie van de ISO 14001- of ISO 45001/OHSAS 18001-norm, gecertificeerde bedrijven en de werkwijze van certificatie-instellingen.
- Een makkelijk leesbare samenvatting is gemaakt van het jaarverslag 2019, dat zal ook voor dit jaarverslag over 2020 worden gedaan.

Interne organisatie

SCCM heeft geen personeelsleden in dienst. De directie- en secretariaatsvoering is uitbesteed aan Stuyt Projecten bv.

Financiën

Het jaar 2020 is afgesloten met een positief resultaat, in de begroting was ervan uitgegaan dat inkomsten en uitgaven in evenwicht waren. Het overschot is toegevoegd aan de reserves. Het positieve resultaat hield verband met een combinatie van iets lagere uitgaven en hogere inkomsten door een hoger aantal certificaten dan in de begroting opgenomen.

De belangrijkste inkomstenbronnen van SCCM zijn:

- Contributies van de certificatie-instellingen voor het gebruik van het ISO 14001- en het ISO 45001/OHSAS 18001-certificatieschema. De contributie per certificatie-instelling bedraagt € 2.700,00 per jaar voor het gebruik van elk van de certificatieschema's. Certificatie-instellingen krijgen een korting ingeval de accreditatie niet alle scopes omvat. Ingeval een

certificatie-instelling een overeenkomst heeft voor het ISO 14001-certificatieschema, zijn aan het gebruik van de certificatieschema's voor ISO 50001 en CO₂-reductiemanagement met ISO 14001 geen kosten verbonden.

- Een jaarlijkse vergoeding van de certificatie-instellingen voor elk afgegeven certificaat (zowel ISO 14001, ISO 50001 als ISO 45001/OHSAS 18001). Deze bedroeg in 2020 € 100,00 per certificaat per jaar. Ter stimulering van ISO 50001-certificatie is in 2020 de jaarlijkse vergoeding niet in rekening gebracht ingeval de gecertificeerde organisatie al een ISO 14001-en/of ISO 45001/OHSAS 18001-certificaat heeft.

Samenstelling organen SCCM

De samenstelling van het bestuur van SCCM is in 2020 gewijzigd. De heer R. Bouwman heeft de plaats van de heer M. den Boer en de heer A. Kerbusch heeft de plaats van de heer E. Franken ingenomen. De heer C. Droste is teruggetreden als bestuurslid en penningmeester. Het penningmeesterschap wordt nu ingevuld door de heer A. Kerbusch.

De heer R. Smalenburg is benoemd tot lid van het CCvD voor milieu- en energiemangement-systemen.

De samenstelling van het CCvD voor managementsystemen voor gezond en veilig werken is in 2020 niet gewijzigd.

In bijlage 1 is het meest recente overzicht opgenomen van de personen die zitting hebben in de verschillende organen van SCCM.

5 Verwachtingen en beleid 2021

Uit de beschrijving van de stand van zaken in hoofdstuk 3 blijkt dat het aantal ISO 14001- en ISO 45001/OHSAS 18001-certificaten al een paar jaar op een vergelijkbaar niveau ligt. De coronacrisis heeft daar in 2020 vooralsnog geen wijziging in gebracht. Het aantal nieuwe bij SCCM aangemelde certificaten staat echter door de coronacrisis wel onder druk, afhankelijk van de verdere ontwikkelingen kunnen er ook gevolgen zijn voor de continuering van certificaten. Voor de verschillende normen wordt de verwachting toegelicht.

ISO 14001

- Het aantal ISO 14001-certificaten ligt al een aantal jaren rond de 2.500. Gezien het grote aantal milieugerelateerde thema's op de politieke agenda blijft het belang van een milieumanagementsysteem groot. Het is echter niet te verwachten dat dit zich vertaalt in grote aantallen nieuwe ISO 14001-certificaten, door de coronacrisis worden mogelijk andere prioriteiten gesteld en is er mogelijk ook een negatieve druk op de continuering van certificatie.
- ISO 14001 en het certificatieproces bieden de basis voor het implementeren van maatregelen in kader van politieke thema's als reductie van CO₂-emissies; realiseren van circulariteit in de bedrijfsvoering; terugdringen van gebruik van chemische stoffen. Het gebruik van ISO 14001 daarbij zal in 2021 in de activiteiten van SCCM terugkomen.

ISO 50001

- In 2019 is een nieuw certificatieschema voor de nieuwe ISO 50001-norm ontwikkeld en gepubliceerd. Voor wat betreft het gebruik van ISO 50001 kan onderscheid worden gemaakt tussen organisaties die alleen ISO 50001 hebben en organisaties die ISO 50001 zien als een aanvulling op ISO 14001. De organisaties die nu kiezen voor ISO 50001 doen dit vaak om invulling te geven aan de plicht tot uitvoering van een 'energieaudit' uit de Energy Efficiency Directive (EED). In 2021 wordt een lichte toename van de belangstelling voor ISO 50001 verwacht.
- De voordelen van ISO 50001 in het kader van het terugdringen van CO₂-emissies zal in 2021 op nieuw onder de aandacht worden gebracht.

CO₂-reductiemanagement met ISO 14001

- Het certificatieschema 'CO₂-reductiemanagement met ISO 14001' is in 2017 gepubliceerd en is ontwikkeld om ISO 14001 gecertificeerde organisaties die verplicht zijn om op basis van de EED een energieaudit uit te voeren, de mogelijkheid te bieden om daarvoor het gecertificeerde milieumanagementsysteem te gebruiken. In 2018 heeft RVO het schema van SCCM hiervoor geaccepteerd.
- De bekendheid van het certificatieschema is in 2020 verder toegenomen. Het is vooral interessant voor organisaties die zich in het verleden hebben gecommitteerd aan een MJA-energieconvenant. Nu de MJA's zijn beëindigd biedt het schema CO₂-reductiemanagement een interessant alternatief om aan de EED-verplichting te voldoen. Op basis van vragen die hierover worden gesteld is de verwachting dat het aantal certificaten onder deze groep bedrijven verder zal toenemen.
- Het certificatieschema biedt ISO 14001-gecertificeerde organisaties ook de mogelijkheid om aan bijvoorbeeld klanten aan te tonen dat een serieuze bijdrage wordt geleverd aan het terugdringen van CO₂-emissies. Deze toepassing zal in 2021 extra onder de aandacht worden gebracht.

ISO 45001/OHSAS 18001

- Op 30 september 2021 eindigt de termijn voor de overgang van OHSAS 18001 naar ISO 45001. Nog circa een derde van het oorspronkelijke aantal OHSAS 18001-certificaten moet in 2021 nog worden omgezet. De verwachting is dat de meeste organisaties deze overgang ook zullen maken.
- De belangstelling voor ISO 45001-certificatie blijft achter bij de verwachtingen. Door de coronacrisis is niet de verwachting dat dit in 2021 zal veranderen. Dit neemt niet weg dat het belangrijk is om de toegevoegde waarde van ISO 45001 voor het creëren van een gezonde en veilige werkomgeving onder de aandacht te blijven brengen. SCCM zal zich daar ook in 2021 op blijven richten.

Binnen de activiteiten van SCCM kan onderscheid worden gemaakt naar enerzijds de basisactiviteiten en anderzijds de projectgebonden activiteiten. De basisactiviteiten houden verband met het ontwikkelen en beheren van de certificatieschema's (waaronder het ondersteunen van de CCvD's en organiseren van overleggen met certificatie-instellingen), de organisatie van auditordagen en het geven van voorlichting. Ook het optreden als competent body voor EMAS behoort tot de basisactiviteiten. De projectgebonden activiteiten komen voort uit het beleidsplan 2021-2025.

Op basis van de in het beleidsplan geschetste ontwikkelingen wil SCCM in de periode 2021-2025 het volgende bereiken:

- versterken van de relevantie van ISO 14001;
- vergroten van de bekendheid en het draagvlak voor ISO 45001;
- versterken van SCCM als platform.

In 2021 worden de volgende projecten uitgevoerd in het kader van het beleidsplan.

Versterking van de relevantie van ISO 14001

- Het bestaande informatieblad over circulaire economie met ISO 14001 actualiseren en verder verdiepen met voorbeelden voor de wijze waarop het begrip 'levenscyclusperspectief' uit de ISO 14001-norm praktisch inhoud kan worden gegeven. Dit zal ook worden gecombineerd met een webinar over dit onderwerp.
- Opstellen van een 1^e versie van een informatieblad over kwaliteit van milieu-informatie. Dit informatieblad zal door middel van een webinar worden geïntroduceerd. Vervolgens zal dit onderwerp ook tijdens de auditordagen terugkomen.
- Onderzoek naar achtergrond van afwijkingen bij BRZO-inspecties bij gecertificeerde organisaties en de relatie met de eisen in de ISO 14001-norm.
- Aanvulling en actualisatie van samenvattingen van wet- en regelgeving en actualisatie van mijn.sccm-website in verband met het van kracht worden van de Omgevingswet.
- Opzetten van voorlichting aan toezichthouders op Omgevingswet met betrekking tot managementsystemen, certificatie en gebruik bij toezicht. In 2021 zal een kort programma worden ontwikkeld om toezichthouders/vergunningverleners bij omgevingsdiensten te informeren over milieu- en energiemanagementsystemen, de certificatie ervan en de relevantie voor het toezicht. Eén omgevingsdienst heeft hiervoor belangstelling getoond, in 2020 is dit uitgesteld in verband met de coronacrisis.

Vergroten bekendheid en draagvlak voor ISO 45001

- In verschillende uitingen van SCCM (informatiebladen; website; persoonlijke contacten) wordt de aandacht voor gezond en veilig werken binnen de eigen organisatie gekoppeld aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. De invulling van de 'people' invalshoek van MVO gaat verder dan het voorkomen van kinderarbeid in het buitenland. Met aandacht voor gezond en veilig werken in de eigen organisatie is nog veel te winnen.
- Het verhogen van de bekendheid van ISO 45001 bij zowel beleidsmakers van ministerie SZW als inspecteurs van Inspectie SZW.
- Onderzoeken wat de belemmeringen voor certificatie-instellingen zijn om zich aan te sluiten bij SCCM en proberen oplossingen voor eventuele belemmeringen te vinden.
- Opstellen van een infoblad over het invoeren van ISO 45001 wanneer de organisatie al ISO 9001- en/of ISO 14001-gecertificeerd is.

Versterken van SCCM als platform

- Aanpassen van de website zodat de beschikbare informatie ook beter toegankelijk is, bijvoorbeeld door te zorgen dat informatie over belangrijke thema's (zoals circulaire economie) beter worden gevonden.
- Door middel van nieuwsbrieven (5-6 in 2021) en website worden organisaties die gecertificeerd zijn of willen worden, adviseurs en andere belanghebbenden geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen en publicaties van SCCM.
- Organiseren van acht webinars. Deze kunnen betrekking hebben op bijvoorbeeld onderdelen van de verschillende managementsysteemnormen; specifieke risico's; ontwikkelingen in wet- en regelgeving.

- SCCM heeft in haar rol als schemabeheerder relaties met certificatie-instellingen, Raad voor Accreditatie, NEN en andere schemabeheerders. De rollen van de verschillende partijen en de onderlinge verhoudingen zullen worden verduidelijkt.
- Om ervaringen van gecertificeerde organisaties uit te wisselen worden best practices opgesteld.

Omdat communicatie met de verschillende doelgroepen een essentieel onderdeel is voor de uitvoering van de strategie wordt een communicatiespecialist op structurele basis ingeschakeld. Op deze manier wordt de continuïteit in de communicatie gewaarborgd.

Bijlage 1 Overzicht samenstelling bestuur en CCvD's (5 maart 2021)

Bestuur SCCM

De heer C. van Houwelingen
Namens VNO-NCW, werkzaam bij DOW Benelux B.V.
Voorzitter SCCM

De heer N. Knaap
Namens Rijkswaterstaat, werkzaam bij Rijkswaterstaat Zuid-Holland
Vicevoorzitter

De heer A. Kerbusch
Namens NVCi / Bureau Veritas Inspectie en Certificatie Nederland
Penningmeester SCCM

De heer R. Bouwman
Namens Interprovinciaal Overleg, werkzaam bij Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

De heer A. de Groot
Namens VNO-NCW, werkzaam bij Philips Healthcare

Bureau SCCM

De heer ir. F.W. Stuyt
Directeur

Mevrouw Y.C.M. van der Voort
Projectleider

Mevrouw S. Gioia
Secretariaat

Mevrouw E. van Nispen
Communicatie

Centraal College van Deskundigen Milieu (CCvD-M)

De heer F.W. Stuyt
Directeur SCCM
Voorzitter

De heer R. Smallenburg
Waterschap Vallei en Veluwe

De heer E. Ruwiel (agendalid)
Ministerie van IenW

De heer P. Meerman
Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
(OMWB)

Vacant
Regionale Uitvoeringdienst - BRZO

De heer K. Huizinga
Rijkswaterstaat Zuid-Holland

De heer A.F. Lourens
PostNL

De heer E. van Nijnatten
Sitech Manufacturing Services B.V.

De heer M. Kalders
Ortesa

Mevrouw M. van Dalen
Lamb Weston/Meijer

De heer R. van Stigt
Vereniging BMD's / BMD Advies Centraal
Nederland

De heer T. Bolder
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
(RVO)

Mevrouw A. Pols
Nederlandse Emissieautoriteit (NEa)

De heer G. Turkenburg
Siemens Nederland

Centraal College van Deskundigen Gezond en veilig werken (CCvD-G&VW)

De heer F.W. Stuyt
Directeur SCCM
Voorzitter

Vacant
Beroepsvereniging A&O

Vacant (waarnemer)
Ministerie SZW

De heer M. Tekstra
FrieslandCampina

De heer R.B.M. Verhoef
NVVK / Verhoef A&O

De heer H.J.J.M. Arts
NVvA

De heer M. Kalders
Ortesa

De heer W.W.T. Janssen
Giesbers-Wijchen

De heer E. Heijnsbroek
Verbond Papier & Karton

De heer K. Halm
FME

De heer D. van Delft
ProRail

Bijlage 2

Certificatie-instellingen met een overeenkomst voor het gebruik van certificatieschema's voor ISO 14001, ISO 50001, ISO 45001 en OHSAS 18001 op 5 maart 2021

Aboma Certificering B.V.

(ISO 14001 / ISO 45001 / OHSAS 18001)
Postbus 141
6710 BC Ede
T: 0318 - 691949
www.abomacertificering.nl/nl/

BSI Group The Netherlands B.V.

(ISO 14001)
Postbus 74103
1070 BC Amsterdam
T: 020 - 3460780
www.bsigroup.com/nl-NL/
www.bsigroup.com/nl-NL/ISO-14001-Milieumanagement/

Bureau Veritas Inspection and Certification The Netherlands B.V.

(ISO 14001)
Postbus 2620
3800 GD Amersfoort
T: 088 - 4505500
www.bureauveritas.nl

Control Union Certifications/C+ Certificering

(ISO 14001)
Meeuwenlaan 4
8011 BZ Zwolle
T: 050 - 5011182
www.c-plus.nl

Certificatiebureau CGD B.V.

(ISO 14001)
Postbus 1085
3330 CB Zwijndrecht
T: 078 - 6106610
<https://cgdbv.eu>

DEKRA Certification B.V.

(ISO 14001 / ISO 45001 / OHSAS 18001 / ISO 50001)
Postbus 5185
6802 ED Arnhem
T: 088 - 9683000
www.dekra-certification.nl/nl

DNV GL Business Assurance B.V.

(ISO 14001 / ISO 45001 / OHSAS 18001 / ISO 50001)
Postbus 9599
3007 AN Rotterdam
T: 010 - 2922700
www.dnvgl.nl/certificering

EBN Certification

(ISO 14001)
Heliotroopring 1100
3316 KG Dordrecht
T: 078 - 2003400
www.ebncertification.nl

Kiwa Nederland B.V.

(ISO 14001 / ISO 45001 / OHSAS 18001 / ISO 50001*)
Postbus 70
2280 AB Rijswijk
T: 088 - 9984400
Postbus 137
7300 AC Apeldoorn
T: 088 - 9983393
www.kiwa.com/nl/nl/

Lloyd's Register Nederland B.V.

(ISO 14001 / ISO 45001 / OHSAS 18001 / ISO 50001)
Postbus 701
3001 AS Rotterdam
T: 010 - 2018401
www.lrq.nl en www.lr.org/en/

Nederlands Certificatie Instituut

(ISO 14001 / ISO 45001 / OHSAS 18001)
Postbus 405
3233 ZJ Oostvoorne
T: 0181 - 481949
www.certificatieinstituut.nl

Nederlands Certificatie Kantoor B.V.

(ISO 14001)
Velslerweg 14
1942 LD Beverwijk
T: 0251 - 222273
www.nckbv.nl

Normec Certification B.V.

(ISO 14001)
Postbus 275
4190 CG Geldermalsen
T: 0345 - 585000
www.normeccertification.nl

SGS Nederland B.V.

(ISO 14001)
Postbus 200
3200 AE Spijkenisse
T: 0181 - 693333
www.sgs.nl

**SKG-IKOB Certificatie B.V. h.o.d.n. IKOB-
BKB, SKG en SKW Certificatie**

(ISO 14001)
Postbus 202
4190 CE Geldermalsen
T: 088 - 2440100
www.skjikob.nl

SKH

(ISO 14001)
Postbus 159
6700 AD Wageningen
T: 0317 - 453425
www.skh.nl/nl/

TÜV Nederland QA B.V.

(ISO 14001 / ISO 45001 / OHSAS 18001 /
ISO 50001*)
Ekkersrijt 4401
5692 DL Son en Breugel
T: 0499 - 339500
www.tuv.nl

* zonder accreditatie

Bijlage 3
Geregistreerde bedrijven in het kader van de EMAS-verordening*
(5 maart 2021)

- Europees Octrooibureau** Rijswijk/Den Haag
- Joint Research Centre (JRC) Petten*** Petten

* Op de internetsite van SCCM is een bestand opgenomen met alle organisaties die ISO 14001-gecertificeerd zijn door een bij SCCM aangesloten certificatie-instelling. In dit bestand kunnen selecties van de gecertificeerde bedrijven worden gemaakt naar bijvoorbeeld regio en bedrijfstak.

** De Nederlandse vestiging van het Europees Octrooibureau is in Duitsland EMAS geregistreerd als onderdeel van het in München gevestigde hoofdkantoor.

*** JRC Petten is EMAS geregistreerd in België als vestiging van de Europese Commissie.